Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 233 (17356) | 1986 оной октябриин 10, пятница | Сэн 3 мүн.

ЗАГАҺАШАДАЙ АМЖАЛТА

Коммунист Валерий Радионович Келлерэй хүтэлбэрилдэг булад шудхагшадай комсомол-залуушуулай бригада үндэр бүтээсэтэй ажалаараа локомотив-вагон заһабарилгын завод дотор мэдээжэ болоһоор үнинэй юм. Октябриин революциин 70 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтахын тула хүсэ шадалаа элсүүлэн габшагайгаар ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Р. Келлерэй (баруун гарһаа гурбадахи) хүтэлбэрилдэг булад шудхагшадай бригада.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Яруунын районой загаһанай заводой коллектив ороной Эдеэ хоолой программа бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа ехээр оруулха зорилго табяад, байгша оной эхеэр социалис уялгануудые баталан абахадаа, арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь холо урид, 1986 оной декабриин 1 болотор дүүргэхэбди гэжэ хараалба.

Загаһа олзоборилхо талаар жэлэйнгээ түсэб дүүргэхын тула түрүүшын һарануудһаа тус заводой бригаданууд эдэбхитэйгээр, эмхитэйгээр ажаллажа эхилээ һэн. Эдэбхи үүсхэлэй, оролдолгын үрэ дүн уданшьегүй харагдаа: заводой коллектив байгша оной түрүүшын хахад жэлэй түсэбые 123 процент дүүргэе. Тиихэдэ 9 һарын түсэб 132 процентдэ хүргэгдэбэ.

Загаһа олзоборилдог бригадануудай дундаһаа КПСС-эй гэшүүн Петр Николаевич Григорьевой бригада социалис мүрысөөндэ эрхим дүнгүүдые түйлана. Тэрэнэй бригада 9 һарынгаа түсэбые 1,5 дахин дүүргэбэ. Тиигэжэ тэдэнэр абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Тэрэшэлэн И. А. Григорьевой, В. С. Коваленкын хүтэлбэрилдэг бригадануудай загаһашад байгша онойнгоо 9 һарын түсэбые холо үлүүлэн дүүргэбэ. Түсэбһөө гадуур загаһа олзоборилго үргэлжэлһөөр.

«Арбан хоёрдохи жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Худалдаа наймаанай эмхинүүдтэ загаһа тушааха түсэб мүн лэ дүүргэгдээ. Абаһан социалис уялгануудай ёһоор түсэбөө дүүргэхэл байхабди,—гэжэ загаһанай заводой директор Н. К. Орлов хөөрэнэ.

С. СТЕПАНОВ.

ШУБУУШАД БАЯРТАЙ

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). Хориин шубуунай инкубаторна станциин коллектив жэлһээ жэлдэ амжалтатай хүдэлжэ байна. Арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлдэшье тэдэнэр һайн үрэ дүнгүүдые түйлана. Һаяхан тус коллектив үндэгэ абаха, гүрэндэ худалдаха энэ жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн тухайгаа мэдүүлбэ.

Эндэхи шубуушад түсэбэй ёһоор гүрэндэ гурбан миллион үндэгэ худалдаха һаа, тэрэнээ 449 мянгаар үлүүлбэ. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 501 мянган үндэгэ тушааха байна. Бэрхэ шубуушад коммунист Татьяна Евдокимовна Шипилова, Галина Машанова, слесарь-оператор Сергей Пермяков гэгшэд габшагай һайнаар ажаллажа, коллективэйнгээ амжалтада ехэхэн хубитаяа оруулна.

Һая эндэ болоһон хамтын суглаан дээрэ тус коллективэй гэшүүд бухы арга боломжонуудаа хаража үзөөд, ерэхэ жэлэй хоёр һарын түсэб СССР-эй Профсоюзуудай XVIII съездын нээгдэхэ үдэр, февралиин 24 болотор дүүргэхэ байһанаа мэдүүлбэ. Тиихэдэ ерэхэ жэлэй түсэб Агуухэ Октябриин Социалис революциин 70 жэлэй ойдо бэелүүлхэ гэһэн шиидхэбэри абаба.

Г. ОЧИРОВ.

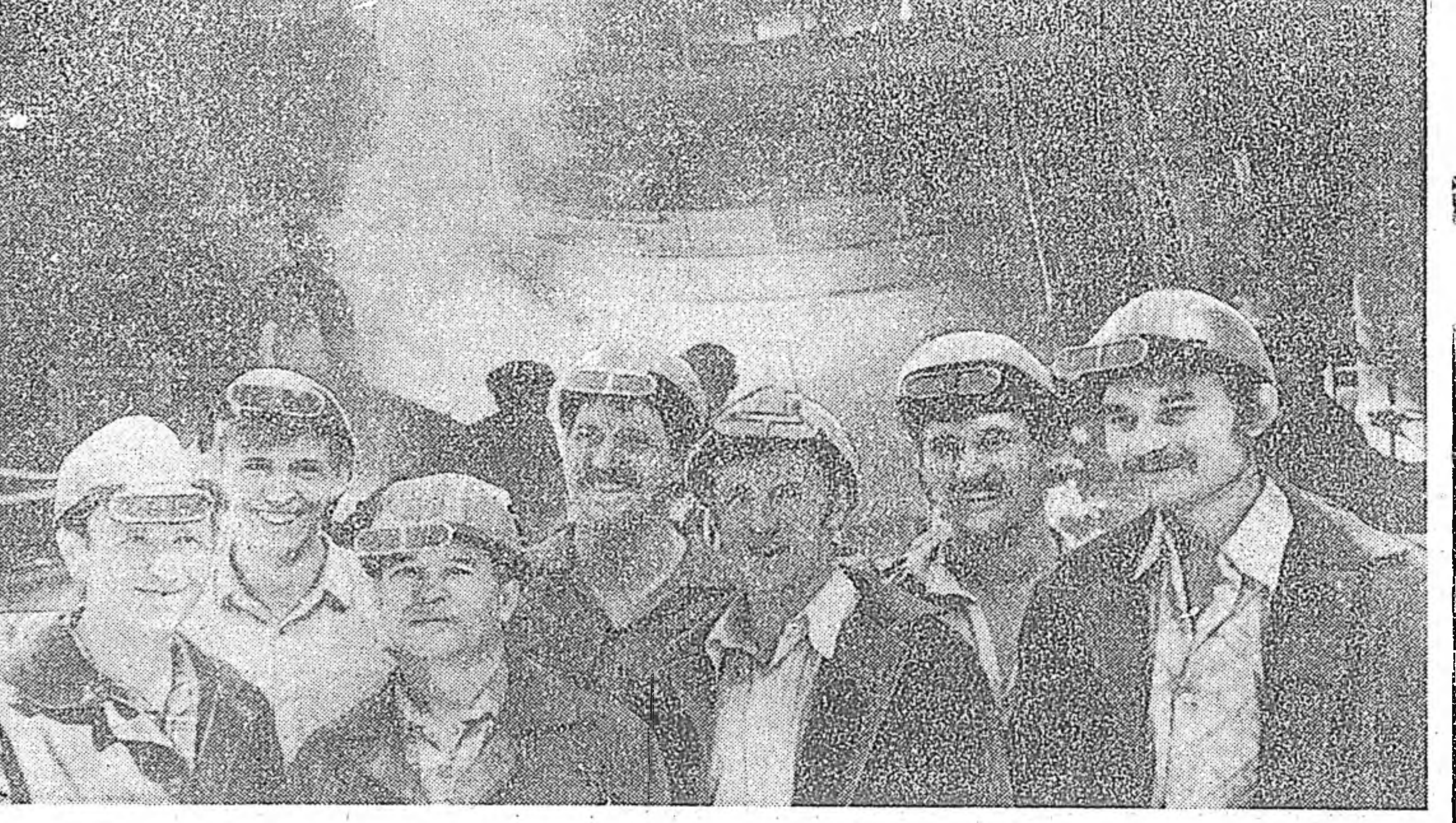
ҮҮСХЭЛ ҺАЙШААГДАБА

Агуухэ Октябриин социалис революциин 70 жэлэй ойе, түрэл предприятиингаа байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтаха гэжэ шиидэһэн Онохойн ой модоной промышленна комбинадта байгша оной даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэһэн коллективүүд үдэр бүри олошорно. Тус комбинадай заһабарилга-барилгын участогай коммунист М. П. Федоровой хүтэлбэрилдэг шулуушадай бригада жэлэй эхинһээ 103 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэжэ, байгша оной түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлһэн тухайгаа мэдүүлээ һэн.

Советскэ Союзай ажалшадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалгада харюу болгон энэ бригадын коллектив ажалай түрүү онол аргануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй, хүдэлмэриин сагай гээлтые хорооһоной ашаар арбан хоёрдохи табан жэлэй даабарие 4,5 жэлэй туршада дүүргэхэ гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаба. Тиигэжэ ажалай эгээл үндэр бүтээсэ түйлахын түлөө социалис мүрысөөндэ эхи табижа, Загарайн районой промышленна предприятинуудай коллективүүдтэ тэдэнэр хандаа.

Комбинадай парткомой, профкомой, комсомолой комитедэй хамтын суглаан дээрэ тэдэнэрэй үүсхэл һайшаагдаһан байха юм.

А. ТРОФИМОВА.

УРМАТАЙ ҮРЭ ДҮНГҮҮД

ҮНГЭРЭГШЭ 1985—1986 ОНУУДАЙ МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫЕ АМЖАЛТАТАЙГААР ТҮГЭСХЭЖЭ, ҮБЭЛЭЙ ҮЕДЭ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ҮЙЛЭДБЭРИЛХЭ, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАХА ТАЛААР ҮНДЭР ҮРЭ ДҮНГҮҮДЫЕ ТҮЙЛАН, БУХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАДАЙ ДУНДА ИВАЛГЫН РАЙОНОЙ «ПРИГОРОДНЫЙ» СОВХОЗ НЭРЛЭГДЭЭ ҺЭН.

МЭНЭ ҺАЯХАН ЭНЭ АЖАХЫДА КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТА БАРЮУЛГЫН БАЯРАЙ СУГЛААН БОЛОО.

Октябриин 8-най үдэшэ ажахымнай түб Сотниково тосхоной Соёлой ордоной зал соо хүхюун баяртай хүн зон дүүрэн суглараад байба. Уряа лозунгнууд, улаан тугуудаар, үнгын сэсэгүүдээр шэмэглэгдэһэн сценын президиумдэ совхозой эрхим түрүү хүнүүд, ажалай ветеранууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд һууба.

«Пригородный» совхозой партийна бюрогой секретарь К. К. Шомоев тобшохон үгэ хэлэжэ, баярай суглаае нээгээд, КПСС-эй обкомой хоёрдохи секретарь К. А. Албашеевта үгэ үгэбэ.

Эрхим амжалтануудые түйлажа, үндэр шагналда хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан, тэрэ совхозой ажалша коллективые халуунаар амаршалаа. Үнгэрэгшэ 1985—1986 онуудай үбэлжэлгын хаһада ажахын малшад, фермэнүүдэй коллективүүд толотомо үрэ дүнгүүдые түйлажа шадаа. Урда тээхи үбэлжэлгынхитэй сасуулхада мяха, һү үйлэдбэрилгэ, гүрэндэ худалдалгые эрид дээшэлүүлһэн, адууһа малайнгаа тоо толгойе нилээд олошоруулһан байна. Жэшээлхэдэ, совхозой һаалишад үнгэрһэн үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө 1700 килограмм һү һааха гэжэ уялга абаһан һаа, тэрэнээ 1804 килограммда хүргөө һэн. Ошурковой һү һаалиин фермынхид энэ үедэ үнеэн бүриһөө 2068 килограмм һү абаа. Эхэ малһаа түгалнуудые олоор абажа, һайнаар түлжүүлһэнэйнгээ ашаар бусад ажахынууд 100 мянган түхэригэй үүлтэртэ мал худалдаа гэжэ К. А. Албашеев амаршалгынгаа үгэ соо тэмдэглэбэ.

Удаань тэрэ сугларагшадай халуун альга ташалган доро совхозой түлөөлэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй грамота барюулаа. Энээнтэй хамта ажахы 3 мянган түхэриг мүнгэн шан болон багахан автобус абаха юм гэжэ соносхогдобо.

Хэжэ, бүтээжэ байһан ажалыень иимэ үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө түрэл парти, правительстводоо зүрхэнэй халуун баяр баясхалан хүргэжэ, олохон хүнүүд үгэ хэлээ.

Жэшээлхэдэ, түрүү һаалишан Л. В. Чеснокова иигэжэ хэлэбэ:

— Коллективэйнгээ иимэ үндэр шагналда хүртэхэ хэрэгтэнь өөһэдынгөө хубитые оруулалсаһандаа бидэ һаалишад, малшад түйлай ехэ баяртайбди. Ажалайнгаа үрэ дүнгүүдые улам арьбадхахын түлөө оролдонобди. Хэрбээ нёдондо совхоздо оройдоол нэгэ һаалишан республикын гурба мянгатанай клубай гэшүүндэ абтаһан һаань, энэ жэлдэ арбан хүн тэрэ хэмжээндэ хүрэхэ зорилготой. Тэдэнэй тоодо бэрхэ һаалишад А. И. Рассадина, Г. А. Рыжкова, М. В. Татаринцева гэгшэд бүри мүнөө жэлэй арбан һарын дүнгөөр үнеэн бүриһөө 3000 килограммһаа дээшэ һү һаанхай.

Овощ ургуулдаг теплицын хүдэлмэрилэгшэ Ц. Б. Цыбиктарова ажахынгаа малшадые үндэр шагналаарнь амаршалаад, өөһэдынгөө коллективэй түйлаһан үрэ дүнгүүд тухай хөөрөө. Байгша ондо совхозой огородшод 6730 центнер овощ ургуулжа абаха түсэбтэй һаа, тэрэнээ 7400 центнертэ хүргөө. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 300 центнер овощ худалдан абагшадта хүргэхэ байна.

Совхозой директор П. И. Шунков, ахамад зоотехник К. П. Егоров, ахамад экономист Н. Г. Гороховская гэгшэд харюугай үгэнүүдые хэлэхэдээ, 1986—1987 онуудай үбэлжэлгын үедэ коллективэйнгээ үшөө ехэ үрэ дүнгүүдые түйлаха аргатай байһан тухай тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, байгша оной үнгэрһэн 10 һарын дүнгөөр совхоз гүрэндэ һү худалдаха жэлэй түсэбые дүүргээд байна. Жэлэй эсэс болотор түсэбһөө гадуур үшөө 800 центнер һү тушааха юм. Мүн мяха гүрэндэ худалдаха юһэн һарын түсэб 128 процент дүүргэгдэнхэй. Иигээд октябрь соо жэлэйнь даабари бэелүүлэгдэхэ байна.

КПСС-эй Ивалгын райкомой нэгэдэхи секретарь А. П. Цымбалюк ажалша коллективые үндэр шагналаарнь амаршалжа, үгэ хэлээ.

Баярай суглаанай һүүлдэ сугларагшадта һонирхолтой концерт харуулагдаа.

Д. МУХИНОВ,
совхозой хангалгын албанай хүдэлмэрилэгшэ.

ШЭНЭ ҺОНИН
ТАСС

МОСКВА ЕРЭЭД БАЙҺАН ТУХАЙ

Буркина Фасогой Революциин Национальна Соведэй Түрүүлэгшэ, правительствын Президент ба толгойлогшо капитан Томас Санкара октябриин 8-да Ленинградһаа Москва ерэбэ. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба Совет правительствын уряалаар хани ёһоной албанай хэрэгээр тэрэ СССР-тэ ерэһэн байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. А. Громыко болон бусад тусхай тушаалтад аэродром дээрэ Т. Санкарае угтаба.

* * *

Энэл үдэр КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачев Т. Санкаратай уулзаба.

Хани ёһоной хөөрэлдөөнэй үедэ совет болон Буркина Фасогой хүтэлбэрилэгшэд КПСС-эй, Революциин Национальна Соведэй шиидхэжэ байһан зорилгонууд тухай нэгэ нэгэндээ мэдээсэһэн, мүнөө үеын уласхоорондын байдалай гол шухала асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсэһэн байгаа.

Совет-буркинагай хани харилсаанай һайнаар хүгжөөгдэһэндэ сэдьхэлээ ханажа байһанаа уулзалгада хабаадагшад мэдүүлээд, тэрэниие саашаданьхүгжөөлгын хараа шэглэлнүүдые хаража үзэбэ.

Урда Африкын болон Намибиин тэмсэжэ байгаа арадуудтай, «фронт шадарай» гүрэнүүдтэй һаналаа нэгэдэжэ байһанаа совет болон Буркинагай хүтэлбэрилэгшэд баталаад, ЮАР-та бэелүүлэгдэжэ байдаг апартеидэй захиргаанай гэмтэ муухай политикые эрид буруушаагаа.

Уулзалга үгэеэ ойлголсолгын ба үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрбэ.

* * *

А. А. Громыко Т. Санкара хоёрой хоорондо хөөрэлдөөнүүд Кремль соо болобо.

Совет-буркинагай холбооной ямар байһые, тэрэнэй хүгжэлтын хараа түсэбүүдые хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадагшад хаража үзөө. Богонихон саг соо СССР-эй болон Буркина Фасогой хани барисаанай, харилсаа холбооной үргэнөөр хүгжөөгдэжэ байһанда үндэр сэгнэлтэ үгтөө. Национальна кадрнуудые бэлдэхэ, элүүрые хамгаалгын, уһанай ажахын системэ байгуулха хэрэгтэ Советскэ Союзай ехэ туһа хүргэжэ байдагые Буркинагай Президент онсолон тэмдэглээ.

Уласхоорондын гол шухала асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсэбэ.

* * *

Энэ үдэр Кремль соо совет-буркинагай документнүүдтэ гар табигдаа.

Совет-буркинагай хамтын декларацида СССР-эй зүгһөө — А. А. Громыко, Буркина Фасогой түлөө Т. Санкара гараа табиба.

1987—1988 онуудта КПСС-эй болон Буркина Фасогой Революциин Национальна Соведэй хоорондохи холбооной түсэбтэ гар табигдаһан байгаа. КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Ф. Добрынин, Революциин Национальна Соведэй гэшүүн, министр Анри Зонго тэрээндэ гараа табяа.

* * *

Т. Санкарагай хүндэлэлдэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон Совет правительствын үмэнэһөө Кремлиин Ехэ ордон соо сайлалга эмхидхэгдэбэ.

Совет талаһаа А. А. Громыко, Н. В. Талызин болон бусад тусхай тушаалтад сайлалга дээрэ байгаа

Халуун дулаан, хани барисаанай оршон байдалда үнгэрһэн сайлалгын үедэ А. А. Громыко, Т. Санкара үгэ хэлэбэ. Тэдэнэй хэлэһэн үгэ ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, альга ташалгаар угтагдаа.

(ТАСС).

ХҮДЭЛМЭРИШЭН АНГИ БА МҮНӨӨ ҮЕ САГ

мүнөө дэлхэйн ажалшан арадай, тэдэнэй урда табигдаһан гол шухала асуудалнуудые, зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхэ юм. СССР-эй Наукануудай академиин Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй институт тэрэниие эмхидхээ.

Ажалшадай зуу гаран элдэб эмхинүүдэй түлөөлэгшэд—хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, коммунис болон хүдэлмэришэнэй, социал-демократическа ба лейборис партинуудай, элдэб хараа шэглэлэй профсоюзуудай, революционно-демократическа ба бусад эмхинүүдэй, ниитын хүдэлөөнүүдэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад конференцидэ хабаадана гэжэ институдай директор Т. Т. Тимофеев мэдээсэбэ. Европын, Хойто болон Урда Америкын, Африкын, Ази-Номгон далайн оршондохи оронуудай олохон научна түбүүдэй шэнжэлэгшэд, хүтэлбэрилэгшэд уулзалгада хабаадахаяа ерэһэн байна. Тэрэниие үнгэргэхэ һанал бодолые элдэб шэглэлэй хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнүүд, эрдэмтэд халуунаар дэмжэбэ. КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые совет эрдэмтэд хүтэлбэри болгон, энэ тематикада, тэрэ тоодо шэнэдхэн хубилгалгада, обществодо боложо байһан хубилалтануудта хүдэлмэришэн ангиин үүргые элирүүлгэдэ анхаралаа ехээр хандуулна гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Ф. Добрынин конференци дээрэ үгэ хэлэбэ. Һаяар М. С. Горбачев США-гай Президент Р. Рейгантэй уулзахань гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Тодорхой ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха үе саг хүрэжэ ерэбэ гэжэ дэлхэй дээрэ боложо байһан үйлэ хэрэгүүд харуулна. Хүн түрэлтэнэй хуби заяанай түлөө һанаагаа зобохо ушар шалтагаанууд бии. Болохоёо байгаа уулзалгын совет-американ харилсаае һайжаруулха, замбуулинай ба ядерна буу зэбсэгүүдээр үнгэргэгдэжэ байһан хөөрэлдөөнүүд дээрэ эли бодо үрэ дүнгүүдые түйлаха арга олгохо байһандань найданабди.

Орёо түгшүүрилтэй мүнөө үеын оршон байдалда хүдэлмэришэн ангиин ямар ехэ үүргэ дүүргэхэ байһые марксистнууд, мүн социальна дэбжэлтын зорилгонуудые дэлхэйн ажалшан арадтай холбодог бүхы хүнүүд һайн ойлгоно.

Совет хүдэлмэришэн анги тухай хэлэхэ болоо һаа, тэрэнэй бүридэлдэ, социальна шэнжэ шарайда гүнзэгы ехэ хубилалтанууд боложо байна гэжэ А. Ф. Добрынин тэмдэглээ. КПСС-эй XXVII съезд ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха хараа шэглэл тодорхойлбо. Энэмнай ёһотойл революционно зорилго болоно. Эндэ КПСС совет хүдэлмэришэн ангиин зүгһөө ехэ туһаламжа, дэмжэлгэ абахые батаар хараална.

Шэнэдхэн хубилгалгын хэрэгүүдые эмхидхэн бэелүүлхэдээ, парти олониитэ арад түмэнэй зохёохы ажал ябуулгада түшэглэнэ. Энэ талаар түрүүшын ехэ алхамууд хэгдэжэ байна.

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй бүридэлдэ Азиин, Африкын ба Латиин Америкын оронуудай хубита эрид ургаа.

Империализмын бэелүүлжэ байдаг дай жүрөөдэлгын политикада эсэргүү тэмсэлэй асуудалнуудта КПСС-эй ЦК-гай секретарь саашадаа дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлэбэ.

Сенегалай Бээ дааһан байдалай ба ажалай партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Амат Дансоко, Шэнэ Зеландиин лейборис партиин Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Стюарт Маккаффли, США-гай Компартиин Генеральна секретарь Гэс Холл, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Түрүүлэгшэ, Профсоюзуудай Бүхэвенгриин соведэй түрүүлэгшэ Шандор Гашпар, Японой хүдэлмэришэдэй һуралсалай асуудалнуудые шиидхэдэг нэгэдэлэй президент Сигэс Хатада конференци дээрэ үгэ хэлэбэ.

Уласхоорондын научна конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

СЪЕЗДЫН ХАРАА ШЭГЛЭЛЭЭР

АША ТУҺАТАЙ БАЙХА

Манай Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилгын управлениин коммунистнууд КПСС-эй ЦК-гай июниин (1986 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй эхиндүүлэн, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудаа һаяхан зүбшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар элидхэл парткомой секретарь В. Ц. Раднаев хээ. Тиихэдэ партиин XXVII съездын һүүлээр болоһон хубилалтанууд дээрэ тогтоһон байна. Энэ үе соо зарим тэды амжалтанууд туйлагдаа. Гэр байра барилгын түсэб дүүргэгдээ. Управлениин захиргаан, партиин организаци хүдэлмэришэдөө гэр байраар, социальна болон соёлой барилганууд хангаха тэгшэ асуудалда онсо анхарал хандуулна. Энэ хадаа гол зорилгонь болоно юм. Энэ жэлдэ 12 мянган дүрбэлжэн метр гэр байра барихаар түсэблэгдээ, тэрэнээ муу бэшээр бэелүүлжэ байна. Тиихэдэ гостиницын, теплицын болон магазинуудай барилга түргэдхэгдэхөөр хараалагдана. Энэ һарада профилакториин ашаглалгада үгтэхэнь.

Юрэдөө, арбан хоёрдохи табан жэлэй түсэб хаража үзэхэ болоо һаа, тон ехэ. Жэшээлхэдэ, 1988 ондо манай городто ехэ универмаг баригдажа, хүдэлжэ эхилхэ, пионернүүдэй лагерь түрүүшынхеэ хүүгэдтэ үүдээ сэлихэ ёһотой. Тиихэдэ 1990 он болотор 500 хүнэй һууха стадион, 700 хүнэй һууритай клуб, хүн зоной хэрэглэмжэ хангаха гэр, кинотеатр гэхэ мэтэ баригдахаар хараалагданхай. Мүн хүүгэдэй саад, гоё һайхан, болбосон түхэлтэй кварталнууд бодхоогдохо ааб даа.

Съездын һүүлээр болоһон хубилалтанууд мүнөө манай барилга дээрэ элеэр харагдана. Нэн түрүүн хүнүүдэй ажалдаа хандаса тад ондоо болоо. Шалтагаангүйгөөр ажалдаа гарахагүй ябадал огто үгы болонхой. Хүнүүд уялгадаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг, үнэн зүрхэнһөө оролдон хүдэлнэ. Тэдэнэй олонхинь түсэбөөр хараалагдаһан даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялганууды абана. КПСС-эй XXVII съездын заабаряар һанал ёһоор барилгын управлениин захиргаан, партийна, профсоюзай болон комсомолой организацинууд хүнүүдтэ онсо анхарал хандуулдаг болоо. Тэдэнэй һаадгүй ажаллаха, һайнаар, аша үрэ ехэтэйгээр амарха эрхэ байдал байгуулхые оролдоно. Станциин хоёрдохи ээлжээнэй барилга хэхын тула бүхыдөө 4 мянган хүн хэрэгтэй. Мүнөө эдэ хүнүүд үшөөл дуталдана. Үшөө нэгэ хубилалта тэмдэглэхэ болоо һаа, хэлсээнэй ёһоор барилгын элдэб материалнуудаар хангалга эрид һайжараа. Эдэ хадаа үрдэнь барилгые нилээд унжагайруулдаг гол шалтагаануудай нэгэн байһан.

Гэхэтэй хамта шиидхэгдээгүй асуудалнууд, дутуу дунданууд бии. Хубилан шэнэлэлгэ барилга дээрэ үшөө һанаһанда хүрэхөөр хэгдээгүй. Гараар хэгдэдэг ажал оньһожоруулха, оньһон техникэ болон элдэб түхеэрэлгэнүүдые захижа асаруулха, тэдэниие тодхохо хэрэг муугаар шиидхэгдэнэ гээд суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд онсолон тэмдэглээ. Жэшээлхэдэ, В. И. Антонов мүнөөдэрөө шухала асуудал болохо үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тухай хэлэхэдээ энэ хүдэлмэриин ехэ удаанаар, нобшоор хэгдэжэ байһые тэмдэглээ.

— Энэмнай хүүшэнайнгаа асуудалнуудые дабтахагүй гэһэн КПСС-эй ЦК-гай июниин (1986 он) Пленумэй заабаритай зааханшье зохилдоогүй ябадал болоно. Энэ хадаа манай заншалта болоно. Жэлнэй жэлдэ үбэлжэлгэдэ муу бэлэдхэлтэйгээр оронобди. Энэ партиин организациин хүдэлмэриин дутагдал. Абтаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ хинан шалганагүй. Жэшээнь, июль һарада шулуун нүүрһэ хадаламай склад бии болгохо гэжэ партиин суглаан дээрэ абтаа һэн. Теэд мүнөө сентябрь һара гараба, энэ складнай баригдаагүй гээд тэрэ шүүмжэлээ.

Тиихэдэ коммунист В. И. Жибров съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор ажалай эмхидхэл һайжаруулагдаагүй байһан тухай дэлгэрэмээр хэлээ. Тэдэнэй бригада гэрэй дотор талын бүхы хүдэлмэри хэжэ, ашаглалгада тушааха ёһотой юм. Теэд олонхи ушарта тэдэнэй бүхы хүдэлмэри хэһэн хойно сантехнигүүд ерэжэ, хэһэн бүхы хүдэлмэриень эбдэнэ. «Юрэдөөл, бидэ һүүлэй үедэ өөгдөһөн хубсаһанда халааһа табидаг хүнүүд болошонхойбди» гэжэ өөһэдынгөө ажалые зэргэсүүлэн хэлэһэн байна.

Тэрэшэлэн городто социальна болон соёлой объектнүүд гэр байрануудые барилгаһаа ехэ удаанаар баригдана. Жэшээнь, эдэ объектнүүдые бариха түсэб оройдоол 20 процент дүүргэгдэнхэй. Үнгэрһэн найман һара соо гостиницын барилгада хэгдэхэ хүдэлмэриин 50 процент хэгдээ, магазинуудай барилга унжагайрһаар. Тиихэдэ пионернүүдэй лагерь баригдахаар хараалагдаһан аад, хэгдээгүй. Мүн теплицэ баһал баригдаагүй. Социальна болон соёлой барилгада һомологдоһон мүнгэнэй оройдоол 25 процент ашаглагдаа. Иимэ байдал съездын шиидхэбэринүүдтэй яашье тааранагүй. Дары хэмжээнүүдые абаагүй, арбан хоёрдохи табан жэлдэ табигдаһан зорилгонуудай бэелүүлэгдэхэгүй байханиинь түрүүшын жэлһээ элиржэ байна гэжэ Г. А. Уфимцев хэлэбэ.

Шэнэлэн хубилгалга нэн түрүүн хүнүүдэй һанал бодолһоо, мэдэрэлһээ эхилнэ. Тэрэнэй мүнөө үеын байдал һайн ойлгожо, харюусалгаа дээшэлүүлһэнһээ, ажалдаа хандалгаһаа дулдыдана. Энэ талаар зарим нэгэ хүтэлбэрилэгшэд өөһэдынгөө тала хараад, ажалаа ябуулхые оролдоно. Хүүшэнайнгаа харгыһаа гарангүй, тэрээн соогоо һанаа амар ябахые оролдогшод үшөөл бии. Иимэ хүнүүд мүнөө хэрэггүй, тэдэнтэй хахасаха ёһотойбди гээд хэлэгдээ.

Онсолон хэлэхэдэ, энэ суглаан һайнаар, коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар үнгэрөө. Тэдэнэр һанаһан бодоһоноо сэхэ руунь хэлэжэ, шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлээ. Һайн тогтоол баталан абтаа. Юрэдөө, энэ суглаан аша туһатай байха ёһотой гээд һанагдана.

З. СУСЛОВА,
парткомой гэшүүн.

ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААН

Һаяхан Баргажанай районой партиин ажахын эдэбхитэдэй суглаан болоһон, «Ажалхэнгүй олзо олохо ябадалтай тэмсэл шангадхаха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгтэ районой партийна организацинуудай зорилгонуудые зүбшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар элидхэл КПСС-эй райкомой секретарь В. В. Шагдурова хээ.

Тус тогтоолые бэелүүлхэ талаар партийна, совет, ажахын болон хуули сахиха органууд ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна гээд тэмдэглээ. Районой коллективүүдтэ энэ тогтоолой ёһоор партийна суглаанууд үнгэргэгдээ, бэелүүлхэ зорилгонууд зүбшэгдэжэ байна. Ябуулагдажа байһан эмхидхэлэй болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайн үрэ дүнгүүдтэй. Гүрэнэй зөөридэ гамтайгаар хандаха эрхэ байдал олонхи коллективүүдтэ байгуулагданхай. Архидалгатай тэмсэл эдэбхитэйгээр ябуулһанай ашаар хуули буса ашаа гаргаха, ниитын журам эбдэхэ ябадал үсөөн болоо.

Гэхэтэй хамта энэ талаар ехэ дутагдалнууд бии. Зоори «үбэршэлхэ», хулгайлха ушар илангаяа мяханай болон загаһанай комбинадуудта олоор элирүүлэгдээ. Тушаалаа хуули бусаар хэрэглэһэн хүтэлбэрилэгшэдшье бии. Тэдэнэй заримаан партийна талаар тон шангаар хэһээгдэһэн, зариманиинь партиһаашье гаргагдаһан байха юм. Эдэ бүгэдые усадхахын тула үдэр бүриин шанга хүдэлмэри ябуулха, партийна, советскэ, бэшэшье кадрнуудай харюусалга дээшэлүүлхэ ёһотойбди гээд элидхэлшэ тэмдэглээ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадажа үгэ хэлэһэн Бодоной совхозой директор А. Г. Елшин, Баргажанай Адагай загаһанай комбинадай директор А. С. Чомакин, Хилганын колхозой түрүүлэгшэ Б. Б. Ринчинов болон бусад энэ асуудалай тон шухала байһые тэмдэглэжэ, энэ талаар ушарһан дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүдые абаха байһанаа мэдүүлээ.

Партийна-ажахын эдэбхитэдэй суглаан хэлсэгдэһэн асуудалаар тусхай тогтоол баталан абаба. КПСС-эй ЦК-гай тогтоол бэелүүлхэ талаар партиин райкомой хэмжээ ябуулганууд баталагдаа.

Г. РИНЧИНО,
манай корр.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

БРИГАДИРНУУД ЗҮБШЭНЭ, ШИИДХЭНЭ

«Зүбшэл, һанамжа дууланһүйгөөр аргамнай үгы» —гэжэ Владимир Иванович ехэл үнэншэмөөр хэлээ бэлэй.

Эдэ үгэнүүдээр цехэй бригадирнуудай совет тухай хөөрэлдөөн эхилээ һэн. Нээрээшье, В. И. Любушкинтай — цехэй бригадирнуудай соведэй түрүүлэгшэтэй, удааны цехэй начальник И. А. Сериковтэй хөөрэлдэхэ зуураа тус совет юрэ тоосоон соо дурдагдахын түлөө бэшэ, харин хэрэгэй түлөө байгуулагдаа гэжэ ойлгомоор бэлэй.

— Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада бригадирнуудай соведэй зүблөөн пятница бүри үнгэргэгдэнэ. Хүдэлмэриин неделиин һүүлээр дүнгүүдыень гарганабди, ямар нэгэн шухаг асуудалые анхарангүй орхижорхихогүйн тула оролдонобди,—гэжэ В. И. Любушкин хөөрөө һэн.

Владимир Иванович комплексно бригадые хүтэлбэрилнэ. Бүридэлдэнь автоматическа аргаар ашаа тээдэг түхеэрэлгын машинист, модошо дархашуул, шулуушад оролсодог. Өөрөө бригадир пезшэшэн-футировщик юм.

Бригадын олон гэшүүд хоорондоо харилсаата мэргэжэлнүүдые шудаланхай. Жэшээлхэдэ, Ю. А. Конышев модошо дархан, гагнууршан, А. О. Янле — автопогрузчигай жолоошон, шулуушан, модошо дархан, хэрэгтэй һаань бетонно хүдэлмэришье һайнаар хэхэ.

Гэхэтэй хамта бригада— хамтын хүмүүжүүлэгшэ мүн. Нүхэдэй шүүмжэлэлдэ хүртэхэ гээшэ ямаршье хатуу хэһээлтэһээ шанга байжа магад бшуу.

Бригадирнуудай соведэй хүдэлмэри цехтэ хүндэтэй. Зүблөөн бүхэнөө бригадирнууд тэшэ ядан хүлеэдэг. Цехэй начальник И. А. Сериков, мастернууд, түсэблэлгын-диспетчерскэ, технологическа албануудай түлөөлэгшэд эндэ заатагүй байлсадаг юм. Жэшээлхэдэ, объект дүүргэхын тула үшөө юун хэрэгтэйб гэжэ мэдэжэ абахын гү, али дутуу дунданууда ойлгожо абахын тула иишэ ерэдэг. Бригадирнууд һанаһан, бодоһоноо нюулта ноолтэгүй хуу хөөрэдэг гэшэ.

Үйлэдбэриин олон тоото асуудалнууд мүнөөдэр шиидхэгдэнэ. Шанар муутай хюроодэмэл материал асарагдана гү, хэдааһан дуталдана гү, хүдэлмэришэд миин байна гү, үйлэдбэриин бэлэдхэл ямар бэ — эдэ бүгэдэ асуудалнуудтайгаар бригадирнууд зүблөөндөө ерэдэг. Нэгэ үедэ цех түмэр түдэгэ суглуулха түсэбөө дүүргэдэггүй байгаа. Энэ зорилго заатагүй бэелүүлхын тула тус асуудал хэдэн зүблөөнүүдтэ удаа дараалан харагдажа үзэгдөө һэн.

Энээнгүйгөөр үглеодэрэй, ерээдүйн хараатайгаар хүдэлхын аргагүй. Тиимэһээл эндэ ехэнхидээ болоһон юумэн тухай бэшэ, жэшээлхэдэ, хүдэлмэришэдэй ажалгүй миин байһан тухай бэшэ, харин энээниие һэргылхэ тухай хөөрэлдөөн болодог. Хэрбээ барилгашадай бригадирнуудай хүдэлмэриин хэмжээн тухай уридшалан мэдээсэһэн һаань, диспетчерскэ албанда саг дары хандаха баатай бологдоно.

Цехэй хүдэлмэри өөрын онсо шэнжэтэй. Тиимэһээ түсэбыень гүйсэд хараалан табихань бэрхэтэй юм. Саг үргэлжэ ушар хэрэгүүдээ ойлгожо, мэдэржэ байха хэрэгтэй.

— Гэбэшье хүлеэгдээгүй ушарнууд болошодог,— гэжэ В. И. Любушкин хөөрэнэ.— Хүдэлхэ шэнэ объектын бии болоходо, материалнууд саг дары хэрэгтэй. Теэд саг болзортоо захил-мэдээсэл хэгдээгүй байшоо. Түсэбтэ ороогүй юумые мэдэхэгүй байгаа бшуубди. Энэ ушарта зүблөөн дээрээ хөөрэлдэжэ, түсэблэлгын-диспетчерскэ албанда, техбюродо хандинабди. Тиигэжэ хүдэлмэримнай гүйсэд элирдэг.

Соведэй хүдэлмэри бүхыдөө ниитын хэрэгтэ зорюулагданхай. Ямар нэгэн участогта туһаламжа хэрэгтэй һаань — арсахагүй. Жэшээлхэдэ, механигай бүлэгтэ гурбан хүн хүдэлдэг аад, техникэнь олон һэн. Саг үргэлжэ эбдэрхэ, заһабарилжа үрдихэгүй. Теэд хэрэг хүлеэжэл байхагүй ха юм. Зүблөөн дээрэ энэ асуудал хэлсэгдээд, туһаламжын хүсэ эльгээхэ гэжэ шиидхэгдээ һэн. Бусад бригадануудай электригүүд, гагнууршад, слесарьнууд саг дары эльгээгдэһэн юм.

Бригадирнуудай соведэй хүмүүжүүлхы удха шанарые хараһаа алдажа болохогүй. Бүхы боложо байһан юумэн тухай бригада бүхэн мэдээсэтэй байдаг. Хэрбээ Владимир Бардышевай бригадада кранай үгтэһэн һаань, (ашаа үргэдэг механизмууд цехэй коллективтэ долоон хоногто хоёр дахин үгтэдэг юм) ойлгосотой: түргэн, орёо хүдэлмэри тэндэ хэгдэхэнь, тиимэһээ кран тэндэ илангаяа хэрэгтэй.

«Үрдиһэн хүн эдихэ» — иимэ үгүүлэл анхан һанагдамаар бэлэй. Юуб гэхэдэ, үрдиһэн лэ хүн техникэ ээлжэрхидэг байгаа ха юм. Мүнөө тиимэ юумэн үзэгдэдэггүй.

— Шалгалта, хиналта хадаа соведэй бүхы хүдэлмэриин гурим,— гэжэ Владимир Иванович тоолодог.— Эндэ даабаринуудай хэр дүүргэгдэһэниинь шалгагдадаг, юрэ бусын «түлхисэ» боложо үгэдэг. Бригадир болон мастернуудай гурим жураман сахихада шухала арга нүхэсэл болодог.

В. И. Любушкин энэ бүхы хүдэлмэриие эмхидхэгшэ мүн. Хорин табан жэлэй туршада эндэ хүдэлхэ зуураа хүдэлмэришэнһөө ахалагша мастер хүрэтэр зам гаталаа.

— Үнэн сэхэ хүн,— гэжэ цехэй начальник И. А. Сериков хөөрэнэ.— Өөрөө һэшхэл зүрхөөрөө хүдэлдэг, бусадыешье һургадаг. Журам гээшые жэншэдгүй сахиха эрилтэ табидаг. Бригадирнуудай зүблөөндэ мэдэсэ һайнтайгаар эгээл шухаг асуудалнуудые олоной һонорто дурадхадаг зантай.

Гэхэтэй хамта, бригадирнуудай соведые цехэй хүтэлбэрилэгшэдэй ёһотойгоор сэгнэн ойлгоһон ушар хадаа энэ хэрэгэй ниитын удха шанарыо дээшэлүүлнэ бшуу.

Г. ЕЛИСЕЕВА.

ҺУРАЛСАЛ ЭХИЛБЭ

Марксизм-ленинизмын үдэшын университедэй нэгэдэхи, хоёрдохи курсын һурагшадай хэшээлнүүд КПСС-эй обкомой Политическэ гэгээрэлэй байшан соо эхилбэ.

Университедэй һурагшадай урда КПСС-эй XXVII съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалха зорилго табигдана. Съездын үзэл суртал-теоретическэ, политическэ гүн баялигые, арбан хоёрдохи табан жэлэй зорилгонуудые хүн бүхэндэ ойлгуулха гэшэ үзэл суртал хүдэлмэриин бүхы эдэбхитэдэй зорилго болоно.

Энэл ушарһаа университедэй үзэл сурталай хүдэлмэриин факультедтэ олониитэдэ мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдэй отделени нээгдээ. Тус отделенидэ республикын хэблэлэй органуудай, городой предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд һуража эхилээ. «КПСС-эй XXVII съезд: партиин үзэл сурталай хүдэлмэриин зорилгонууд» гэһэн темээр КПСС-эй обкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагшын орлогшо В. Л. Кургузов лекци уншаа.

Манай корр.

Манай штатнабшэ фотокорреспондент В. Плуттын энэ зураг дээрэ барилга-хабсаралгын 397-дохи поездын штукатур-шэрдэгшэ, коммунис ажалай ударник Л. И. Власовае харанат. Энэ поездын барилгашад Буряадай ниислэл Улаан-Үдын шэнэ кварталнуудта олон дабхар байшан гэрнүүдые олоор бодхооһон магтаалтай. Людмила Иннокентьевна Власовагай хүдэлдэг бригадын коллективтэ ажалайнь бүтээсэ дээгүүр, бригадын гэшүүд бүхэн оролдосотойгоор хүдэлжэ, үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг юм.

ҮНДЭР ШАГНАЛДА ХҮР…

«НҮХЭДЭЙН… АШААР АЛДАР…

— Алевтина, шамайгаа энэ үндэр шагналаар амаршалнабди—гэжэ үдэшын һаалиин үшөөл эхилээдүйхэн байхада, шэнэ газетэ гартаа бариһан фермые даагша Ханда Митыпова ехэл омогтойгоор хэлэбэ: — Фермынгээ бүхы һаалишадай зүгһөө шамдаа баяр, баясхалан хүргэжэ, үшөө саашадаа бүри ехэ амжалтануудые туйлахыешни хүсэнэбди.

— Орой мэдээгүйлби. Ой ухаандаашье оруулаагүйб, хэн мэдэбэ. Таанад нүхэдэйнгөө ашаар алдаршажа, ордендо хүртэбэ бэшэ гүб? — гэжэ Алевтина Александровна харюусана.

Таанар нүхэдэйнгөө ашаар гээшэнь баһал удхатай. Үдын совхозой Баруун-Хасууртын фермэ дээрэ бэрхээр ажалладаг, олондо мэдээжэ болоһон һаалишад үсөөн бэшэ юм. Зүгөөр тэдэнэй дундаһаа ходол эрхимлэжэ, социалис мүрысөөнэй түрүү манлайда ябагшадайнь нэгэн А. А. Левукова болоно.

Ажахын эрхим һаалишадай нэгэн партиин гэшүүн Алевтина Левуковае өөр тухайгаа, ажал хүдэлмэри тухайгаа хөөрэжэ үгыт гэжэ гүйгаа һаатнай, тэрэ заабол хамта хүдэлдэг нүхэд тухайгаа хани халуунаар хэлэхэ.

Коммунист Левукова түрэл фермынгээ партийна бүлэгые хэдэн жэлэй туршада хүтэлбэрилһэн юм. Тиихэ зуураа, партиин гэшүүнэй үүргые дээшэлүүлхэ, ажалай жаяг журам бэхижүүлхэ, һаалишадай байра байдал һайжаруулха талаар бага бэшэ хүдэлмэри ябуулһан байха.

Гурбан жэлэй урда фермынгээ дэргэдэ улаан булан бии болгохо тухай һаалишаднай дурадхаа һэн. Энэ асуудал Алевтина Александровна һанаандаа хадууржа абаад, удаань совхозой отделениин, мүн ажахынгаа хамтын партийна суглаан дээрэ тоб байса табиһан, оруулһан энэ мэдүүлгынгээ дүүргэлтые хиналта доро абажа, хүсэндэнь хүргэһэн байгаа. Тиигэжэ тус фермэ дээрэ һаалишад зохидхон улаан булантай болоо һэн.

Тээмэндэ Үдын совхозой Баруун-Хасууртайгаар ябахадаа, Тахяашанай һү һаалиин фермэдэ хүрэжэ, эндэхи һаалишадтай уулзаха ушар дайралдаба.

— Энэ жэлдэ һү һааха даабарияа муу бэшээр дүүргэжэ байнабди. Кварталһаа кварталда, һараһаа һарада дүнгүүднай һайжарна. Һаяхана хэдэн хоногой тэндэ бага зэргэ алдуу хэжэрхин алдагдаа. Газаагаа асаржа буулгагдаһан куузику малдаа үгэнгүй байгаабди. Мүнөө хэмжээн абтаа. Тэрэнээ хэршэжэ буйлуулаад, үнеэдтээ үгэнэбди,—гэжэ һаалишан Антонина Цырендоржиева хэлээ һэн.

Мүнөө с ү ү д х э д э үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 8—9 килограмм һүн һаагдана. Малаа дулаан байрадань оруулжа, һайн тэжээлээр хангабал, һү һаалияа үшөө дээшэлүүлхэ арга бии гээд һаалишад мэдүүлээ һэн.

Антонина Цырендоржиева коммунист юм. Мүн лэ бэрхэ һаалишадай … дэлмэри дээр… дутуу дунданууд… лэй туршада … ажалай ветеран … рова, коммунист … ник Алевтина … шэдтэй хамта… хажа, ажалай … лүүлхые ходол … даг. Һаагдаһан … рые һайжаруул… сэнэ.

Фермын … лективэй хүсөө… талай хугасаа … нер сагаан … лэгдөө. Мүнөө … ха энэ жэлэй … тябриин һай… дүүргэхын тула … гаар хүдэлжэ …

Фермын һа… да дэлгэрһэн … сөөнэй түрүү … ветеран Ханда … лана Воробьева, … рендоржиев, … кова гэгшэд … даажа абаһан … үнеэн бүриһөө … килограмм һү … гөөр Антонина … ева үнеэн бүр… лограмм һү …

Баруун-Хасуур… һаалишад үнеэ… лэй туршада … һү һааха гэһэ… хай. Тэрэнээ … ниинь мэдээжэ, … һаалишад түй… нуудаа арьба… һаранууда… ехээр сагаан … рилхэ гэһэн … соод, эдэбхи… дэлжэ байнхай, … лэй һаранууд… һөө дунда … лограммһаа … һаажа, гүрэнд… ёр жэлэй … Октябриин 70 … яр болотор … дээшэлүүлэгдэ… уялгануудые …

Мүнөө Үдын … руун-Хасуурты… тынгээ адууһа … жэлгэдэ муу … тэйгээр хүрэж… лайнь байра… хеэрэгдэжэ … лишадай … гэлхэ оньһон … жатайгаар … тэжээл бүйл… наар хүдэлг… үнеэдтэ …

СОВЕТ ОР…

СЭХЭ ХАРГЫТАЙ БОЛОБО

КРАСНОЯРСК. Абакан, Красноярск хотонуудай хоорондохи автомобилиин харгые шэнэдхэн заһаһанай һүүлээр энээгүүр автомобильнууд ехэ олоор ябадаг болобо. Харгы асфальтаар хушагдаа, хотирхой харгынууд сэхэлэгдээ. Энээнһээ урда тээ Красноярскһаа районой түб Новоселово хүрэтэр 7 час ябадаг байгаа һаа, мүнөө оройдоол гурбан час ябана. 400 километр утатай харгын ашаглалгада оруулагдахада, хизаарай түбэй болон урда районууд хоорондоо найдамтай холбоотой болохо байна.

— Харгы шэнэдхэн заһалга транспортаар хангалгын шанарые горитойгоор һайжаруулха байна,— гэжэ РСФСР-эй автомобильна транспортын министрэй орлогшо А. Пантелеев хэлэнэ.— Мүнөө энэ харгыгаар тээрүү зохид «Икарусууд» болон «Лазууд» ябаха аргатай болоо. Хүнүүдэй ябадаг маршрудуудые шалгаһанай, нютагай Советүүдһээ дүүрэн мэдээ абаһанай һүүлээр Красноярскһаа Абакан хүрэтэр автобус ябадаг болохо юм. Красноярскын нуур сооргэмэй хажуугаар, үзэсхэлэн һайхан газараар үнгэрэхэ энэ харгы ажалшадай амарха шэнэ арга боломжо нээхэ байна.

Д. Д. ШОСТАКОВИЧОЙ МУЗЕЙ

КАЛИНИНГРАД. Эндэхи хүгжэмэй нэгэ һургуулида Д. Д. Шостаковичой музей нээгдэбэ. Документнүүд, фото-зурагууд, фонотекэ, композиторые дүтөөр мэдэхэ, тэрээндэ һураха азатай байһан хүнүүдэй дурсалганууд выставкын экспозицида оруулагдаа. Дмитрий Дмитриевичэй олондо мэдээжэ бэшэ фото-зурагууд, нотонууд энэдэ бии.

Хүгжэмэй һургуулиин багша Н. Яковлева иимэ музей нээхэ үүсхэл гаргаһан байгаа. Тэрэ арба шахуу жэлэй туршада үнэтэй сэнтэй экспонадуудые суглуулаа. Олохон архивуудаар ябаһан, Шостаковичые мэдэхэ байһан мэдээжэ хүгжэмшэдтэй уулзаһан байгаа. Мүнөө үеын агуу ехэ композиторой 80 жэлэй ойе үргүүлэн выставкэ нээгдэхэ юм.

ТАРЯАШАДАЙ АМЖАЛТА

УФА. Башкирай агропромышленнэ комплексын ажалшад ехэ амжалта туйлаба. Гүрэнэй амбаарта 3 миллион тонно орооһо оруулжа, орооһо худалдаха социалис уялгануудаа үлүүлэн дүүргэбэ. Энэнь түсэбөөр хараалагдаһанһаа 650 мянган тонноор ехэ болоно. Суглуулагдаһан орооһоной хахадһаа ехэ хубинь—шэниисэ, тэрэнэйнь 40 процентнь шэлдэн хатуу, үнэтэй сортын юм. Колхоз, совхозууд өөһэдыгөө хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгөөр хангаа, эдеэ хоолдо орохо ба малда эдюулэгдэхэ орооһо ноосэлжэ абаа.

Ажахынуудай материально-техническэ баазые бэхижүүлһэнэй, агропромой хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулһанай аша туһаар иимэ үндэр амжалта туйлагдаа. Эршэмтэй технологи үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэйнь үндэр баян ургасын үндэһэ һуури болоо. Тэрэниие хэрэглэһэнэй ашаар нэгэ миллион шахуу тонно орооһон нэмэжэ абтаа. Илишевско, Кармаскалинска, Дюртюлинскэ, Аургазински, Баймакска районуудай колхоз, совхозууд түрүү агротехникэ зохёохы ёһоор хэрэглэхэ талаар жэшээ харуулна. Эдэ ажахынуудта гектар бүриһөө 35—39 центнер шэниисэ суглуулагдаа.

ЭВМ НЭБТЭРҮҮЛНЭ

АРХАРА (Амарай область). Байгалһаа Номгон далай тээшэ Зүүн-Сибириин, Забайкалиин болон Алас-Дурнын түмэр замаар 8 мянган тонно ашаатай составууд ябуулагдаба. Эрхүүгэй областиин Слюдянка станциһаа эхилээд Владивосток хүрэтэр ябаха замдань ашаа зөөлгые залан хүтэлхэ автомат түхеэрэлгэ поездынуудай ябадалые хинажа байха юм.

Эдэ поезднуудые угтан абаха зэргэтэй Архара станциин …

Эршэ, шанар — эрид хубилалтын эрилтэ

БЭЛЭДХЭЛЫЕНЬ ҺАЙЖАРУУЛХА

Дэлхэйн дээдэ шатын эрилтэдэ хүрэмэ эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилэн гаргахын тула предприятинуудые һэльбэн шэнэлжэ, мүнөө үеын бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэнүүдээр хангаха, түрүү технологи баримталха хэрэгтэй. Гадна институдуудта метрологическа эрдэм мэдэсэтэй инженернүүдые бэлдэхэ шухала гэжэ КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүд дотор онсо тэмдэглэгдэнхэй.

Эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэринүүдэй метрологическа хангалгын хэмжээе дээшэлүүлхэ зорилготойгоор манай технологическа институдта стандартизациин ба метрологиин таһаг байгуулагдаа һэн. Таһагтамнай 7 хүн хүдэлдэг. Эдэнэй табаниинь метрологиин талаар тусхай бэлэдхэлтэй. Таһагай коллективэй гол зорилго гэхэдэ, эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэринүүдэй, һуралсалай шанарые, технико-экономическа үрэ дүнгүүдыень дээшэлүүлгэ мүн болоно. Байгуулагдаһан сагһаа хойшо манай, метрологическа албан предприятинуудай 16 стандарт (СТП), стандартна бэшэ оньһон түхеэрэлгэнүүдые аттестацилха 12 онол арга зохёоһон байха юм. Тус албан туршалгын түхеэрэлгэнүүдэй болон манай оронд, гадаадада бүтээгдэһэн оньһон түхеэрэлгэнүүдые аттестацилха эрхэтэй болонхой. СССР-эй, РСФСР-эй Минвузуудай шиидхэбэреэр институдта машинануудай детальнуудай гол кафедра байгуулагдаа бэлэй. Тус кафедрын хүдэлмэрилэгшэд стандартизаци ба метрологи тухай эхин эрдэм мэдэсэ урданайхида орходоо бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, студентнэрые һургаха гэһэн зорилго табинхай.

Студентнэрэй курсовой болон дипломно проектнүүдые һайн шанартайгаар зохёохо хэрэгтэнь стандартизациин кабинедэй хүдэлмэрилэгшэд ехэ туһаламжа үзүүлдэг юм. Кабинедэй фондодо стандарт болон нормативно-техническэ 10 мянган гаран документаци бии. Эндэ ажалладаг хүдэлмэрилэгшэд методическа туһаламжа үзүүлхэһээ гадна, шэнэ стандартнууд тухай мэдээсэдэг, консультаци үнгэргэдэг заншалтай.

Промышленностиин ба хүдөө ажахын хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байһан үе сагта залуу инженернүүдые метрологическэ эрдэм мэдэсэдэ һайнаар һургаха гэһэн эрилтэ табигдана. Энэ эрилтэһээ уламжалан, СССР-эй Минвуз «Метрологи болон стандартизациин эхин эрдэм мэдэсэдэ һургалгые нарижуулан һайжаруулха тухай» заабарита бэшэг ороной политехническэ институдуудта эльгээгээ бшуу. Ушар тиимэһээ һуралсалай түрүүшын жэлһээ студентнэрые энэ хэрэгтэ хабаадуулжа эхилээбди. Стандартизациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд бэшэ кафедрануудтай суг институдай бэлэдхэдэг бүхы мэргэжэлнүүдэй талаар тусхай программануудые зохёогоо. Эрээдүйн мэргэжэлтэдые метрологическа эрдэм мэдэсэдэ һургалга хэдэн шатаар үнгэргэгдэнэ. Нэгэдэхи, хоёрдохи курсын студентнэр физикэ, хими, математикын болон бусад хэшээлнүүдтэ, лабораторно практикада метрологическа эхин эрдэм мэдэсэдэ һуража, хэмжүүрлэлгын түхеэрэлгэнүүдые зүбөөр ашаглана. Жэшээлхэдэ, энергетигүүд «метрологи ба электрическэ хэмжүүрлэлгэ», машина бүтээлгын, механическа мэргэжэлэй студентнэр «Стандартизаци ба техническэ хэмжүүрлэлгэ» гэһэн тусхай курсануудта һуража, хэмжүүрлэлгын бүхы түхэлэй хэрэгсэлнүүдые ашаглана, нормативно-техническэ документаци зүбөөр хэрэглэжэ бшуу.

Мүнөө институдтамнай хэмжүүрлэлгын 1600 хэрэгсэлнүүд бии юм. Тэрэ тоодо туршалгын, стандартна бэшэ 40 түхеэрэлгэ ороно. Хэмжүүрлэлгын оньһон түхеэрэлгэнүүдые саг зуурын туршада ашаглахаар бусад институдуудта үгэдэгбди. Баталагдаһан графигай ёһоор эдэ бүхы хэрэгсэлнүүднай гүрэнэй шалгалтада оруулагдадаг. Юуб гэхэдэ, тоти мэргэн эдэ түхеэрэлгэнүүдые саг сооһь шалгаагүй, заһабарилаагүй һаа, эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэридэ һаад ушаруулха зэргэтэй. Мүнөө үедэ институдтамнай 2 миллион шахуу түхэригэй эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэри хэгдэнэ. Эндэ туршалгын шэнжэлгэ горитой хуби эзэлнэ. Эдэ туршалганууда үнэн зүб дүнгүүдые туйлахын тула хэмжүүрлэлгын түхеэрэлгэнүүд бата найдамтай, тоти мэргэн байха ёһотой.

Арадай ажахын шухала асуудалнуудаар эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэринүүдые үнгэргэхэ тухай КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүд соо заагданхай. Тиимэһээ съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн манай институдай эрдэмтэд порошково металлургиин, микропроцессорно техникын, электрын элшэ хүсэ алмаха, оршон тойронхи байгаали хамгаалха болон бусад асуудалнуудаар эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэри бэелүүлнэ. Прибор, түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэлгын ашаг үрые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор хоморой шухаг түхеэрэлгэнүүдэй лаборатори институдта байгуулхые ректорат оролдоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ хэдэн лаборатори бии болгогдожо, элдэб янзын шэнжэлгэнүүдые үнгэргэнэ. Эдэ лабораторинууд манай оронд, гадаадада бүтээгдэһэн оньһон хэрэгсэлнүүдээр хангагданхай. Эндэ хүдэлдэг хүнүүд СССР-эй Наукануудай Академиин лабораторинуудта һуража, эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлдэг юм. Мүнөө манай институдай мэргэжэлтэд эмхи зургаанууда, институдуудай захилаар зарим хүдэлмэринүүдые хэхэ аргатай болонхой. Институдууд хоорондын кооперациин үндэһэ һуури дээрэ хинан шалгалгын-хэмжүүрлэлгын хэрэгсэлнүүдэй институдууд хоорондын лаборатори 1988 ондо нээгдэхээр хараалагданхай. Мүн хэрэгтэй нормативно-техническэ документаци бэлэдхэгдэнхэй юм. Энэ асуудалые зүбөөр шиидхэлгэдэ госнадзорой Буряадай лаборатори, РСФСР-эй Минвузай гол совет туһа хүргэхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

«Һуралсалай эмхи зургаанууда стандартизаци, метрологи ба продукциин шанарые һайжаруулха асуудалнуудые шудалалгые нарижуулан һайжаруулха тухай» темээр семинар һаяхана боложо үнгэрбэ. Институдуудта стандартизаци ба метрологиин эхин эрдэм мэдэсэ шудалалгые нарижуулан һайжаруулха, эрдэм-шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүдэй ашаг үрые, шанарые дээшэлүүлхэ, нормативно-техническэ документацяар хангаха, стандартизациин саашанхи зорилгонууд тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байха юм. Госнадзорой Буряадай лабораториин начальник Ю. В. Музыка, РСФСР-эй Минвузай гол эмхиин түлөөлэгшэ А. П. Киселев, Новгородско политехническэ институдай доцент Г. М. Богданов, Зүүн-Сибириин технологическа институдай доцент Л. В. Аханянова болон бусад зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаа.

«Эрдэмэй туйлалтануудые— үйлэдбэридэ» гэһэн хараа зорилготойгоор манай албанайхид хүдэлхэдөө, студентнэрэй бэлэдхэлые һайжаруулна, мүн арадай ажахые хүгжөөлгэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулна гэшэ.

В. ГАРМАЕВ,
Зүүн-Сибириин технологическа институдай стандартизациин ба метрологиин таһагые даагша.

БА ХУУЛИ

КОЛЛЕКТИВЭЙ ГОЛ ЗОРИЛГО

гүрэнэй даабаринуудые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг болонхой.

Энэ жэлдэ хулиган ааша гаргалга, һогтуугаар зэмэ хэхэ ушарнууд нилээд үсөөрһэн байха юм.

Тиигэбэшье гэмтэ ябадал гаргалгатай тэмсэл район дотор үшөөл һулаар ябуулагдана. Иимэ байдалай ушар шалтагаанииие шэнжэлжэ үзэхэдэ, олохон коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй болон жиирэй хүдэлмэрилэгшэдэй ухаан бодолдо шэнэдхэн хубилгаха хүдэлмэриин охин үшөөл хүрөөгүй байна бшуу.

Аман дээрээ барандаа шэнэдхэн хубилгалгын, ажалай журам бэхижүүлхын түлөө хэбэртэй аад, бодото байдалай харуулһанай ёһоор, үнөөхил хуушан маягаараа тэдэнэр хүдэлһөөр.

Районой барилгын эмхи зургаануудай коллективүүд үргэлжэ һайнаар хүдэлдэггүй, хабсаргалга-барилгын хүдэлмэриин түсэб ехэнхидээ дүүргэгдэдэггүй байхын хажуугаар хэһэн хүдэлмэриинь шанар муу, бүтээдэг болзорынь хэмгүй ута байдаг юм.

Иимэ байдалай хараада абтаһанай үндэһөөр, районой прокуратура, райсоведэй гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагтай хамта Главбурятстройн, «Бурятагропромстрой» нэгэдэлэй, «Бурятводстрой» управлениин ПМК-нуудые шалгаһан байнабди. Түрүүн дурдагдаһан предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд райсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ тоосоо һэн. Архидалгатай болон алкоголизмтай тэмсэхэ, ажалай журам һайжаруулха талаар хүдэлмэриин эдэ эмхинүүдтэ хангалтагүйгөөр ябажа байһаниие шалгалта харуулаа. Ажалай журам, ниитын гурим эбдэгшэд захиргаанай, олониитын, коллективэйнгээ зүгһөө ямаршье хэһээлтэдэ ороногүй. Ажалай журам һайжаруулха хэрэгтэ дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй үүргэ дээшэлүүлэгдэнэгүй, тэдэнэй хүмүүжүүлхы нүлөөн коллектив соо сэгнэгдэнэгүй. Дээрэ дурдагдаһан коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөөшье зэмэтэй байгаа. Зарим хүтэлбэрилхы тушаалтадай хүдэлмэришэдтэеэ хамта архи уужа байтараа баригдаһан хэтэрмэ ябадалнуудшье эндэ дайралдаа. 1986 оной июниин 6-да 23-дахи ПМК-гай нэгэ бригада (11 хүн) бригадиртаяа хамта архидаад, һогтуу байтараа, дотоодын хэрэгүүдэй таһагта асарагдаһан байна. Мастернууд В. Невзгодов, Д. Лапин гэгшэдтээ проходной соогоо архидаһан «Бурводстрой» управлениин ПМК-гай ахамад механик В. Д. Хмелев архидалгатай тэмсэхэ комиссиин заседани дээрэ шүүмжэлэгдээ һэн. Заагдаһан нюурнууд 20—20 түхэригэй яла түлэһэн байна. Харин хуулиин ёһоор, тэдэнэр 50-һаа 100 түхэриг хүрэтэр яла түлэхэ ёһотой байгаа бшуу. В. Хмелев хүтэлбэрилхы тушаал эзэлһээр. Мастер В. Невзгодов ажалһаа һайн дураараа гаранхай. Харин Д. Лапин бригадираар дэбжүүлэгдэнхэй.

Хуули журам эбдэгшэдтэ, илангаяа хүтэлбэрилхы тушаалтадта, иимээр хандаха ушар архидалга болон алкоголизмтай тэмсэлдэ, хүдэлмэришэдэй журам сахилгада муугаар нүлөөлнэ.

Эдэл предприятинуудта үнгэргэгдэһэн шалгалта үшөө юу харуулааб гэхэдэ, тэндэ хүдэлмэришэд ба алба хаагшадые моральна болон материальна талаар урмашуулха хэрэгтэ горитойхон дутагдалнуудай бии байһаниинь элирүүлэгдээ. Зэмэ хэһэн хүнүүдэй, ниитын ба ажалай журам эбдэгшэдэй урмашуулга шагналда хүртэхэгүйнь бүгэдэндэ мэдээжэ ха юм. Тэрэл 23-дахи ПМК-гай хүдэлмэришэн Н. М. Тагиев социалис зөөридэ гар хүрэһэнэйнгөө, хүнэй хубиин юумэ хулууһанайнгаа түлөө зэмээ амсаһан байгаа. Уданшьегүй тэрэ шагналда хүртөөд, хахад жэлэй үнгэрһэн хойно үйлэдбэриин һайн дүнгүүдые түйлаһанай түлөө Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байха юм. Энэл предприятиин хүдэлмэришэд — ажалдаа заримдаа гарадаггүй байһан А. Коновалов, В. Димов, һогтуугаар райгүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагта асарагдаһан В. Корнаков гэгшэд мүн лэ грамота болон мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Тиин эдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө тон буруу ябадал гаргагдаа. Хуули зүбөөр хэрэглэгдэхэ ёһотой бшуу.

Ажалша коллективүүд тухай хуулиин ёһоор, ажалшад ажахын ажал ябуулгын, социальна болон соёлой талаар шухала асуудалнуудые өөһэдөө шиидхэхэ эрхэтэй. Тус хуулиин эрилтэнүүдые олонхи предприятинуудай дүүргэдэггүй байһые бодото байдал гэршэлнэ. Коллективүүдтэ суглаанууд олоор үнгэргэгдэдэг. Зүгөөр тэндэнь үдэр бүри шиидхэгдэжэ байдаг жэжэ божо асуудалнууд зүбшэгдэнэ. Хүтэлбэрилэгшэдэй, тэрэ тоодо ниитын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй коллективэйнгээ урда тоосохо ушар тон үсөөн, энэ хэрэг үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэнэгүй.

Район дотор нухэд ёһоной 55 сүүд байгуулагданхай. Шалгалтын харуулһанай ёһоор, тэдэнэр ёһын тэдысэ, уридшалан табигдаһан ямаршье түсэбгүйгөөр хүдэлнэ. Жэшээнь, ДРСУ-гай нухэдэй сүүд 1985 ондо миил нэгэ дахин суглараа. Турунтаевай сельсоведэй нухэдэй сүүд хүдэлнэгүй.

Хуули ёһо гээшэмнай хаанашье бултанай зүгһөө мэдэрэгдэдэг, хүндэлэгдэдэг байха ёһотой. Тэрэниие сахин хамгаалга хадаа ажахын органуудай, олониитын ажалша коллективүүдэй, бүхы совет эрхэтэдэй зайлашагүй зорилго болоно.

Г. АЮШИЕВ,
Прибайкалиин районой прокурор, юстициин младша советник.

ЭЭЛЖЭЭТЭ ЗАСЕДАНИ

Буряадай АССР-эй Юстициин министерствын дэргэдэхи хуули ёһо тараан дэлгэрүүлхэ талаар координационно-методическа соведэй ээлжээтэ заседани боложо, Улаан-Үдын һэрюун унда гаргадаг заводто хуули ёһо мэдэдэг байхаар ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай асуудал хаража үзэбэ.

Координационно-методическа совет республикын Юстициин министерствын ахалагша консультант М. Е. Маркова, заводой директор Н. Н. Гнатюк гэгшэдэй мэдээсэлые шагнаад, хуули ёһо тараан дэлгэрүүлхэ талаар хүдэлмэри тус заводто хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглэбэ.

Тус заводой коллектив соо социалис мүрысөөн эмхидхэгдэжэ, ажалай түрүүшүүл урмашуулагдадаг, журам эбдэгшэдтэ зохихо хэмжээнүүдые абадаг байна.

Архидалгатай тэмсэдэг комисси эмхидхэгдэнхэй. 1985 оной декабрь һараһаа 1986 оной сентябрь хүрэтэр 15 заседани үнгэргэгдэжэ, 63 хүнэй журам эбдэһэн ушар зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. 1985 оной октябрь һараһаа хойшо заводой профком 18 заседани үнгэргэжэ, 25 хүнэй буруу ябадал гаргаһые зүбшэн хэлсээ.

Коллективэй гэшүүдые хуули ёһо мэдэдэг байхаар хүмүүжүүлгэдэ дутагдалнууд үшөөл бии.

Ажалай журам бирагүй байһаар. 1985 ондо олон хүн ажалаа орхижо зайгуултаа. Тиин нэгэ хүндэ абажа тоолобол, 178 үдэр хооһоор һалаһан байна. Байгша оной түрүүшын хахад жэлдэ аяар 41 хүн мүн лэ зайгуултаба. 6 хүн гэмтэ ябадал, 4 хүн хулиган ябадал гаргаа, һогтуу ябаһан 14 хүн тэлэрүүлгын газарта абаашагдаа.

«Архидалга ба алкоголизмые зайсуулха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой, энэ асуудалаар РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай гараһан байбашье, эдэ документнүүдэй эрилтэнүүд һайнаар дүүргэгдэнэгүй. Ажалдаа һогтуугаар ерэхэ, ажалладаг газартаа архи ууха ушарнууд элирүүлэгдээ. Жэшээлхэдэ, 1986 оной июлиин 11-дэ хүдэлмэришэд О. В. Васильев, В. А. Кауров, В. Л. Паньков, М. И. Юрченко, В. В. Голубев, А. А. Богданов, экспедиторнууд А. П. Мирко, А. Л. Максимов гэгшэд ажал дээрээ архидаа. Тэрэшэлэн декабриин 13-да, январиин 30-да, майн 15-да бүлэг хүдэлмэришэд мүн лэ ажал дээрээ архидаһан байха юм. Тиихэдэ архи уунхай ажалдаа ерэдэг ушар бии. Эдэ бүхы шалтагаануудһаа уламжалан, үйлэдбэрилһэн продукциинь шанар муу. Жэшээлхэдэ, гүрэнэй худалдаа наймаанай инспекциин июль һарада шалгахада, 98 декалитр «Мандариновый» гэһэн унда харядаг уһан гологдоһон байна.

Гүрэнэй зөөри хулгайлха ябадал дайралдаһаар. Жэшээлхэдэ, инженер-технолог Т. П. Карбушева автомашинын жолоошон В. А. Портнягин гэгшэтэй үгэеэ ойлголсожо, 1985 оной декабриин 13-да нэгэ мэшээг саахар, гурбан мэшээг шасаргана хулууһан байгаа. Хулгай хэһэн тухай бусадшье жэшээнүүд бии.

Хуули сахиха, тэрэниие тараан дэлгэрүүлхэ талаар хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ заседани дээрэ заагдаба.

Координационно-методическа соведэй гэшүүд — республикын юстициин министрэй орлогшо Н. И. Цыганкова, «Знание» бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшын орлогшо Г. Ц. Минтупов, республикын прокуратурын хүдэлмэрилэгшэ Л. Н. Балурова, Юстициин министерствын консультант С. Б. Машкин гэгшэд үгэ хэлээ.

Заседани дээрэ тус заводто хуули ёһо тараан дэлгэрүүлхэ хэрэгые һайжаруулха талаар хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол баталагдан абтаа.

С. ОЧИРОВ.

Түнхэнэй районой хүн зониие ажаһуудалай талаар хангадаг комбинадай оёдолой цехтэ бултадаа 16 хүн хүдэлнэ. Тус цехэй коллектив гол түлэб залуушуулһаа бүридэнэ. Тэдэнэй эгээл залуунь Вера Пермякова (зураг дээрэ) болоно. Вера залуушье һаа, ажалдаа оролдосотой, эдэбхи үүсхэлтэй байхаһаа гадна нүхэдэйнгөө дунда ехэ ажал ябуулдаг. Тингэншьегүй яахаб! Цехэй залуушуул Верые комсомолойнгоо организациин секретаряар һунгаа бшуу. КПСС-эй гэшүүндэ кандидат Вера комсомолойнгоо организациин гэшүүдые ниитын ажалда элсүүлдэг, өөрөө эдэбхи үүсхэл гарган хүдэлдэг.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮД

ААНАЙ ҺОНИН

гэдэ сомоной Советэй үүсхэлээр фельдшерскэ пункт шэнэ һаруул байшанда нээгдэбэ. Мүнөө эндэ амарагшад эмнэлгын али болохо туһалемжа абаха арга боломжотой болобо.

ШЭНЭ ПЕКАРНИ

Уланхаан һууриһаа 100 модоной зайда оршодог Хурамхаан тосхонһоо нютагайхиднай хилээмэ асардаг байгаа. Мүнөө һууриндамнай пекарни һаяхан ашаглалгада оруулагдаба, һайн шанартай хилээмэн баригдадаг болобо.

ОЛОНИИТЫЕ БАЯРЛУУЛБА

Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ театрай артистнар Ч. Цыдендамбаевай «Холо, ойрын түрэлнүүд», Д. Дылгыровэй «Эхын үүргэ» гэһэн зүжэгүүдые табижа, районоймнай олониитые яһала ехээр баярлуулба. Театрай бүлэгэй табиһан зүжэгүүдые хүн зон олоороо ошожо хараһан байна.

В. БАТОРОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Хурамхаанай район.

ҮНДЭҺЭН ОПЕРЫН ПРЕМЬЕРЭ

Дунда зуун жэлнүүдтэ зүүн зүгтэ ажаһууһан суута поэтесса Зебиниссодо узбек композитор Сайфи Джалилай адли нэрэтэй оперо зорюулагданхай. Ташкентдэ Алишер Навоигай нэрэмжэтэ гүрэнэй академическэ ехэ театр энэ зүжэгые табяа юм.

— Феодальна обществын урдаһаа бодоһон энэ эхэнэрэй эрэлхэг зоригые гайхахаар юм,— гэжэ либреттын автор, Узбекистанай арадай поэт Уйгун хэлэнэ.— Тэрэнэй хуби заяан хүшэр хүндэ байгаа. Өөрынгөө шүлэгүүд соо энэрхы һайхан сэдьхэлэй уг зорилгонуудые батадхахын түлөө Зебиниссо ами наһаяа үгэһэн байна. Поэтессын бүтээлнүүдэй зохёон байгуулхы хүсые хүгжэмэй автор шагнагшадта хүргэжэ шадаа.

Мэнэ һаяар москвагайхид шэнэ оперотой танилсаха байна. Ниислэл хотодо театрай гастролиин үедэ энэ зүжэг харуулагдаха юм.

(ТАСС).

[…]РАМДАЛАЙ УЛАСХООРОНДЫН ЖЭЛДЭ ЗОРЮУЛАГДАНА

ЭСТОНИИН ССР. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Соёлой болон спортын байшанда эмхидхэгдэһэн сэсэгүүдэй һайндэртэ Таллинда ажаһуугшад олоороо хабаадаба. Эб найрамдалай уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан энэ һайндэр «Балтиин далай—хани барисаанай далай» гэһэн уряа доро эмхидхэгдэһэн байна. Энэ һайндэртэ Балтиин далай шадарай гүрэнүүд: Польшо, ГДР, ФРГ, Шведи болон Франциин түлөөлэгшэд хабаадалсаһан байна.

Сэсэгүүдые уран гоёор зохёожо харуулха талаар хоёр үдэр мүрысөөн болоо. Мүрысөөндэ хабаадагша бүхэн хоёр бүтээлээ харуулха ёһотой байгаа. Нэгэниинь хадаа түрүүлэн бүтээһэн зүйл байха ёһотой, харин нүгөөдыень эндэ сугларагшадай, жюрин гэшүүдэй хараһаар байтар бүтээхэ хэрэгтэй байгаа. Түрүүшынь композици «Эжыдээ баглаа», хоёрдохинь «Хүгжэм» гэһэн нэрэдэ таарамаар байха ёһотой һэн. ФРГ-гэй Кай Кёлер гол шанда хүртэбэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ гол шанда хүртэһэн Швецинһээ ерэһэн Энн-Кристин Димитру нэгэдэхи һуури, хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые мүн лэ шведүүд Стиг Нильсон ба Ивар Форс эзэлээ.

Һайндэртэ харуулагдаһан сэсэгүүдые, сэсэгүүдэй корзинануудые худалдан абахада болохо байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Эжыдээ баглаа» гэһэн композициёо Биргит Трапп (ГДР) харуулна.

ТАСС-ай фотохронико.

һайжаруулга, тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлгэ, эрдэм ухаанай болон техникын һүүлшын түйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ — эдэ бүгэдэ барандаа коллективэй амжалтын эрхэ нүхэсэлнүүд болоно. Һүүлэй хэдэн жэлнүүдтэ эдэ хэмжээ ябуулгануудай ашаар предприяти химическэ үтэгжүүлгэ үйлэдбэрилгые гурба дахин ехэ болгохо аргатай болоһон байна.

ПЛОВДИВ. Уласхоорондын техническэ 42-дохи яармагай түгүүд хуряагдаба. 35 оронһоо гадаадын худалдаа наймаанай 2150 фирмэ ба эмхи зургаан тэрээндэ хабаадалсаһан байна.

Яармаг дээрэ дэлгээгдэһэн совет павильон ехэ һонирхол татаба. Совет болон болгар предприятинуудай хоорондохи холбоо барисаанай улам ехэ боложо байгаа удха шанарые СССР-эй экспозици гэршэлэн харуулна. Электронно хүтэлбэритэй металл болбосоруулгын техникэ болон роботтехникэ тэндэ табигдаһан байгаа. Хоёр ороной үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд эдэ техникэ хамтынгаа хүсөөр бүтээгээ юм. Совет арбан экспонат алтан медальда хүртөө.

Яармагай хүдэлхэ үедэ СССР-эй болон НРБ-гэй гадаадын худалдаа наймаанай нэгэдэлнүүдэй хоорондо дүн хамта 2 миллиардһаа дээшэ түхэригэй хэлсээнүүд баталагдаа. Эдэ хэлсээнүүдэй ёһоор Советскэ Союз тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудые, хара металл, кузнечно-прессэй т. хэ. зэрэлгэнүүдые, харгы заһабарилгын техникэ Болгари эльгээхэ байна. Өөрынгөө ээлжээндэ НРБ электро-болон автокрануудые, электронно оргтехникэ, контейнернүүдые зөөдэг суднануудые, рободууд болон металл отолдог станогуудые СССР эльгээхэ байна.

БУДАПЕШТ. Ядерна али бүхы тэһэрэлгэнүүдые 1987 оной январиин нэгэн болотор өөрынгөө талаһаа болюулха болзорые һунааха тухай СССР-эй шиидхэбэриие венгер арад ехэ зоригжолтойгоор хүлеэн абаба. Хүн түрэлтэнэй хуби заяанай түлөө харюусалгаяа СССР гүйсэд дүүрэнээр мэдэрнэ, ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдтэй гүрэнүүдтэ буу зэбсэг усадхаха бодото зам харуулна гэжэ Советскэ Союзай энэ алхамынь үшөө дахин үнэншэмөөр батадхана,— гээд ТАСС-ай корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө, Профсоюзуудай бүхэвенгер соведэй (ВСП) секретарь Магда Кошане Ковач мэдүүлбэ.

Түби дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал сахин хамгаалгада шэглүүлэгдэһэн дурадхалнуудые найруулжа, Советскэ Союз һайн һайхан дура зоригоо харуулаа гээд онсолон зааба.

УЛААН-БААТАР. Монголой ниислэл хотын циркын манеж дээрэ, «Нарата хани барисаан» гэжэ нэрэтэй программын премьерэ болобо. Хоёр ороной аренын уран бэлигтэнэй харилсаа холбооной 50 жэлдэ тэрэ зорюулагдана. Совет болон монгол циркын эрхим номорнууд тэрээндэ оруулагдаа.

1936 ондо Монголой Арадай Республикада совет циркые түрүүшынхеэ хараһан юм. Тиихэдэ Москвагай циркын училищида һураха бэлиг шадабаритай хэдэн монгол хүбүүд, басагадые совет бүлэг артистнуудай хүтэлбэрилэгшэ шэлэжэ абаһан байгаа. Уданшьегүй тэдэнэр Москвагай циркдэ наада табяа һэн. Тиигэжэ Монголой циркын үндэһэн искусствын эхи табигдаһан, совет циркэтэй нягта харилсаа холбоон тогтоогдоһон байна. Тэрэ гэһэнһээ хойшо МНР-эй артистнууд Советскэ Союзда 600 гаран наада табяа. Европын болон Азиин олохон оронуудта бэлиг шадабаряа харуулһан байна. Тиинхээ хаанагүй харагшад болон мэргэжэлтэд тэдэнэрэй бэлиг шадабариие үндэрөөр сэгнэдэг. МНР-эй циркын уран бэлигтэнэй эрхим номернууд уласхоорондын олохон хараалганудай шангуудта хүртэнхэй.

ТАСС — АПН

ХИЛЫН СААНАҺАА

ХОЁР ОРОНОЙ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭДЭЙ УУЛЗАХАЯА БАЙҺАН ТУХАЙ

СССР-эй болон США-гай хүтэлбэрилэгшэдэй уулзахая байһан Рейкьявик тээшэ олон оронуудай гүрэнэй ба политическэ ажал ябуулагшад, уласхоорондын олониитэ анхаралаа ехээр хандуулна. Энэ уулзалга ракетно-ядерна буу зэбсэгэй үе сагта хүн түрэлтэнэй саашадаа амгалан тайбанаар ажаһууха, хүгжэн дэбжэхэ асуудалнуудтай нягта холбоотой мүнөө үеын гол зорилгонуудые шиидхэхэ замда шухала алхам болохо аабза гээд этигэн найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

ТОКИО. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой США-гай Президент Р. Рейгантэй Рейкьявигта амжалтатайгаар уулзажа хөөрэлдэхынь тула Исланди бүхы юумэ хэхэ юм гэжэ Исландиин премьер-министр Стейнгримур Хермановон Японой «Иомиури» газетэдэ интервью үгэхэдөө мэдүүлбэ.

«Энэ уулзалгын үедэ буу зэбсэгүүдые хуряаха хэрэгтэ багашье һаа, тодорхой алхамай хэгдэхэ байһанда найданабди.— гэжэ тэрэ хэлээ. — Болохоёо байһан уулзалга сэрэгэй хүсэнэй огто хэрэггүй болохо ёһотой амгалан тайбан байдалые байгуулгада хубитаяа оруулха зэргэтэй. Рейкьявигта ямар нэгэн документнүүдтэ гар табигдаха гү, али үгы байһан тухай эндэ хэлэгдэнэ бэшэ».

БУХАРЕСТ. М. С. Горбачевой Р. Рейгантэй уулзаха тухай шиидхэбэриие Румыниин олониитэ һайшаагаад, энэ хөөрэлдөөн уласхоорондын ажабайдалда, дэлхэй дээрэ эб найрамдал болон аюулгүй байдалые хамгаалгада шухала үйлэ хэрэг болохо ёһотой гээд найдажа байһанаа мэдүүлнэ гэжэ «Ромыния либерэ» газетэ бэшэнэ.

СССР болон США-гай дээдэ тушаалта хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо болохоёо байһан уулзалга мүнөө үеын эрилтэ болоно, уласхоорондын аюулгүй байдалые гүрэмшуулан һайжаруулгада, харилсаа холбоо тогтоолгодо, үгэсэ ойлголсолгодо нүлөөлхэ аабза гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. Хоёр томо ехэ гүрэн — СССР болон США эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ онсо харюусалгатай байна. Эгээл тиимэһээ Рейкьявигта болохо уулзалга амжалтатайгаар дүүрэхэ аабза гэжэ найдажа байһанаа бүхы арадууд мэдүүлнэ.

ПЕКИН. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой США-гай Президент Р. Рейгантэй Рейкьявигта уулзахая байһантай дашарамдуулан, КНР-эй МИД-эй түлөөлэгшэ мэдүүлгэ хэбэ. «Совет-американ дээдэ тушаалта хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгые бидэ һайшаанабди, Советскэ Союз болон США хөөрэлдөөнүүдтэ бүтэмжэтэй һайнаар хандажа, бусад оронуудай аша туһада, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгын, дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангалгын аша туһада буу зэбсэгүүдые горитой ехээр хорооохо тухай хэлсээ баталха аабза гэжэ найданабди»,— гээд тэрэ хэлэбэ.

БЕРЛИН. Совет-американ хүтэлбэрилэгшэдэй Рейкьявигта болохоёо байһан уулзалгые һайшаанабди гэжэ Балтиин далайн оронуудай, Норвегиин ба Исландиин хүдэлмэришэдэй конференциинүүдэй саг үргэлжын комитедэй Ростогто болоһон заседани дээрэ тэмдэглэгдээ. М. С. Горбачев Р. Рейган хоёрэй хоорондо болохо уулзалга газар дэлхэй дээрэ эб найрамдалые найдамтайгаар бэхижүүлхэ арга олгохо байха гэжэ найдажа байһанаа заседани дээрэ мэдүүлбэ.

ТРИПОЛИ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой США-гай Президент Р. Рейгантэй уулзаха болоһон тухай мэдээсэлые һайн һанаатай бүхы хүнүүд урма баяртайгаар угтаба гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй президент Ромеш Чандра ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлбэ. Энэ уулзалга һайн үрэ дүнгүүдые үгэхэ аабза гэжэ бүхы дэлхэйн арадууд найдана гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Мүнөө үеын уласхоорондын байдал ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулха, ядерна туршалгануудые зогсоохо, замбуулинай дайдада зэбсэг хэрэгсэлнүүдые гаргуулхагүй гэхэ мэтын хойшолуулашагүй шухала асуудалнуудые дары шиидхэхэ эрилтэ табина.

БҮЛЭГЛЭЛНҮҮДТЭ ХАБААДАДАГГҮЙ ОРОНУУДАЙ КОММЮНИКЕ

НЬЮ-ЙОРК. ООН-ой Генеральна Ассамблейн 41-дэхи сесси дээрэ бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй, делегацинуудые толгойлогшонорой зүблөөн уласхоорондын эмхиин штаб-байшан соо болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой Президент Р. Рейгантэй Рейкьявигта уулзахаяа байһыень бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй хүдэлөөн һайшаагаад, тэрэ илангаяа ядерна буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар горитой үрэ дүнгүүдые үгэхэ аабза гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлээ.

Бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй хүдэлөөнэй гол ёһонуудтай, уг зорилгонуудтай зохилдуулан, ООН-ой Генеральна Ассамблейн 41-дэхи сесси дээрэ нягта харилсаа холбоо тогтоохоор бэлэн байһанаа хуралдаанда хабаадагшад батална. Эб найрамдал болон аюулгүй байдалые бэхижүүлхын, арадуудай хоорондохи харилсаае хүгжөөхын, адли тэгшэ эрхэтэй экономическа харилсаа тогтоохын тула хүсэлэл оролдолгонуудаа хоёр дахин эршэдхэхыень бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронуудай гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонорой VIII конференци залан хүтэлбэрилгын хүдэлөөнэй бюрое этигэмжэлэн түлөөлбэ гэжэ тэдэнэр һануулба.

Намибиин асуудалаар ООН-ой Генеральна Ассамблейн тусхай сесси байгша оной сентябриин 17-һоо 20 хүрэтэр Нью-Йоркдо боложо, хүдэлмэреэ амжалтатайгаар дүүргэбэ гэжэ бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронууд сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглээ.

МАГАТЭ-гэй СЕССИ ДҮҮРЭБЭ

ВЕНЭ. Атомай элшэ хүсэнэй талаар уласхоорондын агентствын (МАГАТЭ) генеральна конференциин XXX сесси Венэдэхи Хофбург гэжэ ордон соо хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Дэлхэйн зуутаад гүрэнэй болон уласхоорондын 25 эмхиие түлөөлэгшэд 1987 ондо агентствын бэелүүлхэ ажал ябуулгын гол шэглэлнүүдые баталһан, хэдэн документнүүдые абаһан байгаа. «Үрда — Африкын ядерна хүсэн» гэжэ тогтоол соо ЮАР-ай расис захиргаанай ядерна буу зэбсэгтэй болохые эрмэлзэжэ байһаниинь эрид буруушаагдана. Энэ ушар уласхоорондын амгалан тайбан ба аюулгүй байдалда ехэ уршаг тойбо татаха байна гэжэ тэрээн соо онсолон заагдана.

КОНФЕРЕНЦИ ТҮГЭСӨӨ

БЛЭКПУЛ. Великобританиин лейборис партиин жэл бүриин 85-дахи конференци эндэ дүүрэбэ. Болохоёо байгаа бүгэдэ ниитын һунгалта дээрэ лейбористнуудай табиха гадаадын болон дотоодын политикын асуудалнуудаар үргэн ехэ программые делегадууд зүбшэн хэлсээ.

Ядерна буу зэбсэгһээ шууд сохээр арсаһанай үндэһөөр тэрэниие шэнээр хаража үзэхэ гээшэ зүблэхэ зүйлэй гол асуудалнуудай нэгэниинь болоно. Хэрбээ засаг гартаа абаад байгаа һаа, лейбористнууд али бүхы ядерна туршалгануудые болюулха, химическэ ба бактериологическа зэбсэг бүтээлгые, тараан тодхолгые хорихо уялга абаха байна. Гадна «одото дайнай» программын ёһоор Пентагонтой харилсаа холбоо тогтоохо хэлсээгээ таһалха юм.

ХЭДЭХЭН ҮГӨӨР

ВАШИНГТОН. Һүүлэй жэлдэ США-да гэргүйшүүлэй тоо 25 процентээр олошороо. Гэргүйшүүлдэ туһаламжа үзүүлхэ нэгэдэлэй элидхэл дотор эдэ дүнгүүд харуулагдана. Тус нэгэдэлэй ниитэ национальна түрүүшын конференци һаяшаг Вашингтондо болоо. США-гай засаг захиргаанай экономическа политикын эсэстэ хүнүүд ажамидарха аргагүй, гэр байрагүй үлэнэ гээд шэнжэлгэ соо заагдана.

НЬЮ-ЙОРК. Америкын энэ томо городто Москвагай «Ромен» театрай бүлэг артистнуудай концерт ехэ амжалтатайгаар үнгэрбэ. Нью-Йоркын «Таун холл» гэжэ концертын залаар дүүрэн сугларһан харагшад совет композиторнуудай дуунуудые, урданай ород романснуудые, цыган хатар гүйсэдхэгшэдые халуун альга ташалгаар угтаа. Тус коллективэй американ харагшадта харуулһан искусство национальна шэнжэтэй гээд, нютагай газетэ тэмдэглээ.

ПЕКИН. Хитадай правительствын уряалаар ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ Войцех Ярузельский албанай хэрэгээр гурбан хоногоор эндэ ерэбэ. Хитад-поляк хоер талын харилсаануудай асуудалнуудаар КНР-эй хүтэлбэрилэгшэдтэй тэрэ хөөрэлдэхэ юм.

КАТМАНДУ. Непалда промышленна түүхэй эд болгон халаахай хэрэглэхэ талаар туршалганууд хэгдэнэ. Энэ ургамалай һэбэрдэһэтэ эшээр саарһан бүд, харин набша намаагаарнь шэрэ будаг хэжэ болохо гэжэ прикладной эрдэм ухаанай түбэй мэргэжэлтэдэй хоёр жэлэй туршада үнгэргэһэн шэнжэлгэнүүд харуулаа. Харин үрэһыень парфюмеридэ хэрэглэжэ болохо юм. Гималайн боори ташалангуудай халаахайн шэрэнги промышленна гуримаар ашаглан хэрэглэхэ тухай асуудал хаража үзэгдэнэ. Тэндэ гурбан метр үндэр халаахайн бухэли поли дайралдадаг юм.

БАЛТИИН ДАЛАЙН ЭРЬЕҺЭЭ

Далаад дуушадhaa бүридэhэн Эстониин ССР-эй наукын академиин эрдэмтэдэй эрэшүүлэй арадай хоор Улаан-Үдэдэ ба Байгал-Амарай харгын барилгашадта концерт харуулжа, ехэ амжалтатай ябажа, нютагаа буцаа hэн. Энэ хоорто 9 доктор, 22 кандидат хабаадалсадаг байна.

Һаяшаг энэ хоорой уряалаар Буряадай хоорой бүлгэмэй арадай дуу, хатарай hайн дуратайшуулай «Уряал» гэжэ ансамбль Таллин хотын ажалшадай урда өөhэдынгөө уран бэлигые харуулжа ерээ.

«Уряал» ансамбльда хамтадаа гушаад зон hайн дурааараа ерэжэ, сүлөөтэй сагтаа өөhэдынгөө дуратай дуу хүгжэмдэ, хатар ёохорто хабаадалсадаг юм. Тэдэнэр хадаа Улаан-Үдын ажалшад, дунда ба дээдэ hургуулиин студентнүүд, пенсионернүүд болоно. Город соо гү, али республика соо болоhон элдэб олон хэмжээ ябуулгануудта «Уряал» ансамбль амжалтатайгаар хабаадажа байдаг. Хүдөөгэй ажалшадай урда оло дахин ошожо, концерт харуулhан байна. Гурбан концерт тусхайтаар эмхидхэжэ, Чернобыльдо туhаламжын жасада мүнөө оруулаа юм...

Таллин хотодо «Уряалые» хани халуунаар, баглаа сэсэг барюулан угтаа. Ансамблиин дуушад Эстониин түб хотын hургуулиин hурагшадай, студентнүүдэй ба эрдэмтэдэй урда 4 концерт харуулаа.

Балтиин далайн эрьедэхи Эстониин ажалшадта буряадуудай урданай, мүнөө сагай дуунуудые ба элдэб хатарнуудые харуулаа. Концертнүүдынь ехэ hонирхолтойгоор үнгэрөө, шагнагшад олон дуунуудые хэды дахин дабтахыень дурадхадаг байгаа.

Таллин хотын парк соо болоhон концерт манда мартагдашагүйгөөр хадуугдаа. Түрүүн энэ паркын дэргэдэхи ансамблиинхид өөhэдынгөө арадай уран бэлигтэйшүүлтэй, элдэб хүгжэмэй инструментнүүдтэй маниие танилсуулаа. Удаань «Уряал» ансамблиинхид өөhэдынгөө хаба шадалые гаргажа, уран бэлигээ харуулhан байна. Концертын түгэсхэлдэ хоёр тээhээ бултадаа нэгэдэжэ, буряадай ёохор ба эстон арадай хатар наадаба. Элдэб альбом, гарай бэлэгүүдые, значогуулые манда барюулжа, үнэн зүрхэнhөө халуун баярые тэдэ хүргэhэн байна. Манайхидшье Буряад нютагай, Байгал далайн гоё hайхаиние харуулhан зурагуудые бэлэглээ.

Ансамблиин анхан бии болгогдохоhоо хойшо хабаадалсадаг дуушадые — Улаан-Үдын ПТУ-гай багша Даши-Доржо Базаров, Зүүн-Сибириин соёлой институдай лаборант Ешин-Хорло Гомбоин, авиационно заводой инженер Цырен-Дулма Генинова, ба бусадые хододоо нэрьемэ альга ташалгаар угтадаг байгаа.

Эстониин арад зониие дууша, илангаяа хоорооp дуулаха талаараа аргагүй бэрхэ, өөhэдын тусхай заншалтай, мэргэжэлтэй гэжэ хүн бүхэн мэдэхэ. Таллин хотодо жэл бури дуунай заншалта hайндэр болодог юм. Энэ ехэ hайндэртэ республика дотор байгаа бүхы хоорнууд (үхибүүдэй, студентнүүдэй, элдэб эмхи зургаануудай, пенсионернүүдэй, эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй) хабаадалсадаг юм. Энэ hайндэртэ хододоо 30 мянган хүн дууладаг, 100 гаран мянган хүн шагнажа, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэдэг. Одоол гоё hайхан дуунай hайндэр болжо тэрэнь үнгэрдэг гэнэ. Эстониин хоорой бүлгэмэй түрүүлэгшэ, СССР-эй арадай артист, Социалис Ажалай Герой, композитор, дирижер Густав Эрнесакс тэрэ hайндэрэй ахалагша дирижер хододоо байдаг байна. «Дууладаг талмай» гэжэ нэрлэгдэhэн, аргагүй зохидоор, тааруугаар, далайн эрьедэ үндэр газарта баригдаhан түхэреэн эстрадые тэрэ манда харуулаа hэн. Тэндэhээ холо бэшэ олимпийскэ hэлюурдэлгын түб баригданхай.

Сүлөөтэй сагтаа бидэ экскурси хэжэ, Таллин городой шэнэ-шэнэ барилганuудые, соёлой ордонгуудые, элдэб үзэсхэлэн парк, музейнүүдые хаража баясаабди. Хүдөө ажахын урган hалбаржа байгаа түрүү үйлэдбэриин газарнуудта маниие абаашажа харуулаа. Хаража ябахада, ажахынь ехэл урматай hайнаар, сэбэрээр сахигдадаг, сэсэг ногоогоор анхилжа байдаг. Энэмнай эстон арадай нарин нягта, бэрхэ ажалша байhыень гэршэлнэ гэхэдэ, алдуу болохогүй.

Холын Эстонидо хүрөөд ябахадаа, алхам бүхэндөө тэдэнэй дулаан анхаралые, энэрхы зүрхэнэй талархалые бидэ хододоо мэдэржэ ябаабди. Эстониин ССР хадаа аха дүүгэй нэгэдэмэл Совет бүлэ соо урган бадаржа байhан республикануудай нэгэн мүн. Ябаhан лэ газартамнай хүн зоной hайн hайхан байдал, ариг сэбэр, шэнээр, гоёор, өөhэдын түхэл маягтайгаар баригдажа байhан хото город ба хүдөөгэй ажахы манай нюдые, сэдьхэл зүрхыемнай баясуулжа байгаа.

Б.-Д. ДОНДОКОВ,
Буряадай АССР-эй хоорой республиканска бүлгэмэй правлениин түрүүлэгшын орлогшо.

АМАРАЙ НЮТАГУУДААР

«Комсомолой габшагай барилгануудые соёлой талаар хангаха тухай» ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолтой зохилдуулан, Амарай областиин комсомолой габшагай барилгануудые хангахыень дуу болон хатарай «Ярууна» гэhэн ансамблиие ВЛКСМ-эй Буряадай обком Амарай область эльгээhэн байна. Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Л. М. Черепановагай хүтэлбэрилдэг республика соогоо мэдээжэ болоhон энэ коллектив Амарай нютагуудаар арба гаран хоногой туршада аяншалжа, айлшалжа ябаhанаа hаяхан түрэл республикаяа бусаба. Тус ансамбльтай суг ябалсаhан РНМЦ-гэй хүдэлмэрилэгшэ К. Г. Лобсановатай хөөрэлдэhэмнай, тэрэ иигэжэ мэдүүлбэ:

— Комсомолой габшагай барилгануудые соёлой талаар хангаха эрхэдэ хүртэhэндөө ансамблиин гэшүүд ВЛКСМ-эй обкомой үзүүлhэн этигэл найдалые урма баяртайгаар харюулаа. Түрэл оронойнгоо арадуудай дуунуудые, элдэб олон хатарнуудые репертуартаа оруулhан энэ коллектив комсомолой габшагай ГЭС-эй барилга дээрэ Армениин, Грузиин, Таджикистанай болон бусад республикануудай залуу түлөөлэгшэдтэй уулзаа. Тиимэhээ ороноймнай олон ондоо үндэhэ яhатанай дуунууд болон хатарнуудые урин дулаанаар угтаа. Түрүүшынь концертдэ аяар 600 гаран хүн сугларhан байна,— гэжэ тэрэ хөөрэбэ.

Районой түб hуурин Новобурейскдэ, районой соёлой байшан соо, портово крануудые бүтээдэг механическа заводто, Благовещенскын соёл-гэгээрэлэй училищида, юрэдөө хаа хаанагүй яруунынхидай концерт табиhан газарта хүн зон хүндэмүүшээр тэдэниие угтаа. Ансамблиин гэшүүд амарайхидта бэлиг шадабарияа харуулхаhаа гадна областиин, Благовещенскын түүхэтэ болон дурасхаалта газарнуудаарнь ябаhан, музейнүүдтэньороhон байна.

Х. СОКТОЕВ.

АЛТАЙ ХЭЛЭ ШУДАЛАГШАД ХУРАЛДАБА

Алтай гарбалтанай хэлэ, бэшэгые шудалдаг эрдэмтэдэй саг үргэлжын уласхоорондын конференциин 29-дэхи сесси сентябриин 15-haa 20 болотор Ташкент хотодо зарлагдаба. Уласхоорондын удха шанартай иимэ хэмжээ ябуулга Советскэ Союзда анха түрүүнэ үнгэргэгдэбэ. Алтаистнууд гэхэ гү, али монгол, түүрэг, түнгүүс-манжуур хэлэнүүдые шудалдаг эрдэмтэд дэлхэйн хорёод гүрэнүүдhээ сугларhан байна. Онсолбол, Советскэ Союзhaa, Болгариhaa, ГДР-hээ, Венгриhээ, Монголhoo, Хитадhaa, Японhoo, Турциhaa, США-haa, ФРГ-hээ болон бусад оронуудhaa ерээ. Манай ороной союзна, автономито республикануудhaa, областьнуудhaa олон эрдэмтэд уригдаhан байна.

Манай орондо монгол, түүрэг хэлэнүүдые шудалдаг эрдэмтэд — СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондентнүүд Э. Р. Тенишев, В. М. Солнцев, профессор, А. Н. Баскаков, эрдэмэй докторнууд Г. Ц. Пюрбеев, А. А. Дарбеева, К. М. Мусаев (Москва), хэлэ бэшэгэй эрдэмэй докторнууд И. Д. Бураев, В. И. Рассадин, эрдэмэй кандидадуud Д. С. Дугаров, Г. О. Туденов, Ц. Б. Будаев, Л. В. Шулунова, Т. Д. Скрынникова, Д. Д. Нимаев (Улаан-Үдэ), эрдэмэй доктор П. Ц. Биткеев, эрдэмэй кандидадууд Э. Ч. Бардаев, Б. Б. Оконов (Элистэ) зүблөөн дээрэ элидхэлнүүдые хэhэн байна.

Алтай хэлэтэнэй хоорондохи түүхэтэ-соёлой холбоо барисаан тухай асуудал сессиин гол темэ боложо үгөө. Эхинэй болон түгэсхэлэй пленарна заседаниинуудhaa бэшэ тээнь хэлэ бэшэгэй, литература шэнжэлгын, түүхын — гурбан секци хүдэлhэн, тэдэнэй зүблөөнүүд дээрэ зуу гаран научна элидхэлнүүд, мэдээсэлнүүд хэгдэhэн байна.

Алтай хэлэ шудалагшадай уласхоорондын хуралдаан хадаа эб найрамдал хамгаалгын уряа доро үнгэрөө гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Ц. БУДАЕВ,
конференцидэ хабаадагша.

ТАБИН ЖЭЛЭЙ ОЙН БАЯР

Улаан-Үдын 42-дохи hургуулиин байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн баяр Багшын үдэрэй hайндэртэй хамта тэмдэглэгдэбэ. ЛВРЗ-гэй Соёлой ба техникын ордон соо баяр ёhололой үдэшэ болоо.

Анхан Буряадай гигант боложо мүндэлhэн ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдэй үхибүүдтэ бэлэг болгогдон баригдаhан энэ hургуули алдарта зам дабажа гараа.

Анхандаа 42-дохи hургуули дүүргээд, мүнөө заводой урдаа хараха хүнүүд болоhон нүхэдые нэрлэбэл, 20 жэл ЛВРЗ-дэ ажаллажа ябаhан В. Б. Светозаров, туршалгын бригадые толгойлhон В. Р. Вербуль болон бусад олон нүхэд тоологдохо.

Энэ hургуули дүүргэжэ гарагшадай дундаhaa эрдэмтэд, гүрэн түрын хүтэлбэрилэгшэд ургаhан байна. Жэшээнь, 1956 ондо энэ hургуули дүүргэhэн, мүнөө химиин эрдэмэй доктор, профессор В. Пнев, РСФСР-эй үнгэтэ металлургиин министрэй орлогшо, Гүрэнэй шангай лауреат С. Сутурин болон бусад тэдэнэй тоодо ороно.

Өөрынгөө хүгжэлтын алишье шатада завод hургуулида саг үргэлжын анхарал хандуулдаг байгаа. Мүнөө hургуулиин реформын бэелүүлэгдэжэ байхада, ЛВРЗ хадаа тус hургуулиин базова предприяти болгогдонхой.

Онсолходо, заводой туhаламжаар hургуулида слесарна ба

АЛТАН НАМАРАЙ УРИЛДААН

«Правда Бурятии» газетын шанда хүртэхын түлөө эстафетэ дамжуулгатай табин нэгэдэхи урилдаан Совет Конституциин үдэр үнгэргэгдэбэ. Нэбшээ hалхитайшье hаа, яhала дулаахан үдэр болобо. Республикымнай ниислэл хотын Соведүүдэй талмай элдэб үнгэтэй спортын тугуудаар шэмэглэгдэжэ, оршон байдалые бүри hур жабхалантай, hайндэрэй шэнюхэтэй болгоhон байха юм.

Манай «Буряад үнэн» газетын шанда хүртэхын түлөө эстафетэ дамжуулгатай урилдаанай нэдэг спортын зунай хаhа сагые «Правда Бурятии» газетын шангай түлөө эстафетэ дамжуулгатай урилдаан хаажа, ёhотойл алтан намарай урилдаан болодог гээшэ. Энэ жэлэй урилдаанда 86 командын 1500 шахуу атлет хабаадаа.

Заншалта урилдаае нээлгын парад дээрэ «Правда Бурятии» газетын редакторай орлогшо Д. Г. Санжиев үгэ хэлэхэдээ, спортсменүүдтэ амжалта түйлахыень хүсэбэ.

Эгээл түрүүлэн найман жэлэй hургуулинуудай hурагшад старт абаhан байгаа. 16 команда урилдаанай харгы дээрэ гараба. Шэхэ хатуу үхибүүдэй hурадаг интернат hургуулиин басагадай болон хүбүүдэй суглуулагдамал командануд тусхай hургуулинуудай бүлэгтэ илалта түйлаа.

Найман жэлэй 10-дахи hургуулиин 7-дохи классай hурагша Жаргал Батуев түрүүлэн фиништэ ерэжэ, командадаа илалта олгобо. Энэ hургуулиин hурагшад 8 минута 47,3 секунда саг харуулаа. Загарайн районой Ээрын-Адагай hургуулиин эдир спортсменүүд түрүүшынхээ хабаадабашье, илагшадhaa 0,02 секундаар гартажа, хоёрдохи hуури эзэлhэн байна. 23-дахи hургуулиин түлөөлэгшэд гурбадахи шанда хүртэбэ. Нёдондо эрхимлэhэн 39-дэхи hургуулиин командын дүрбэдэхи hуурида түригдэшэhэн ушар урилдаанай харгы дээрэ шанга тэмсэлэй болоhые элирхэйлэн гэршэлнэ.

Басагадай дунда Ээрын-Адагай ба 39-дэхи hургуулинуудай командануудай хоорондо ана-мана тэмсэл болобо. Имагтал hүүлшын метрнүүдтэ илагшад тодороо. Эндэ хүдөөгэй урилдаашад 0,01 секундаар урилдаhан байха юм. 10-дахи hургуулиин hурагшад гурбадахи шатын дипломуудаар шагнагдаба.

Удаань дунда hургуулинуудай hурагшад мүрысэбэ. Урилдаанай харгы 19 шата болгогдожо хубаарилагдаhан байгаа. Командын гэшүүд хүнгэн атлетикээр, роликово конькигаар, сана-роллероор, велосипедээр урилдажа, хаба шадалаа туршаа, хурдан сүлхөө үзэлсөө.

Буряадай АССР-эй габьяата багша Н. В. Никифоровагай hурган hоридог 65-дахи hургуулиин hурагшад 32 команда соohoo онсо шалгарба. Энэ hургуулиин 8-дахи классай hурагша Женя Анисимовагай түрүүлэн фиништэ ерэхэдэнь, секундомерэй стрелкэ 34 минута 21 секунда дээрэ тогтошоо. Хүнгэн атледүүд Оля Колабская, Галя Сизых, Андрюша Полевих, Таня Бурт, Костя Похрестный, Андрюша Трофимов, Марина Донцова, велосипедист Костя Кухарцев, санашан Илья Шарков болон бусад командынгаа илалтада хубитаяа оруулhан байгаа. Энэ hургуулиин 2-дохи команда наймадахи hуурида гараба.

— Манай команда заншалта урилдаанда 41-дэхи жэлээ хабаадаба. Тиихэдээ жэл бүхэндэ илажа гараhан гү, али шангай hуури эзэлhэн байха юм. Саашадаашье энэ амжалтаяа арьбадхаха хүсэлэнтэйбди, — гэжэ Надежда Васильевна омогорхолтойгоор хөөрэнэ.

49-дэхи hургуулиин hурагшад (физкультурын багшанар В. Г. Гордеев, А. В. Чебаков) илагшадhaa аяар 2 минута 27 секундаар гартажа, хоёрдохи hуури эзэлбэ. 35-дахи hургуулиин команда гурбадахи шанда хүртөө. Физкультурын багшанар К. Л. Аюшеев, С. М. Филиппов болон Д. М. Будажапов гэгшэдэй hурган hоридог Ивалгын дунда hургуулиин командын заншалта урилдаанда түрүүшынхээ хабаадабашье, 12-дохи hуурида гараhаниинь hайшаалтай.

Техническэ мэргэжэлэй училищинуудай дундаhaa 6-дахи СПТУ-гай басагад нёдондонойнгоо амжалтые дабтаба. Хүбүүд соohoo 1-дэхи СПТУ-гай 2-дохи команда шалгараа. 2-дохи СПТУ-гай 1-дэхи команда, 13-дахи училищиин hурагшад шангай hууринуудые эзэлhэн байна. Хүбүүд болон басагадай хамтаараа урилдаhан училищинуудай дундаhaa 24-дэхи СПТУ-гай команда илалта туйлаа. 7-дохи, 11-дэхи училищинуудай түлөөлэгшэд удаадахи шатын дипломуудаар шагнагдаба.

Техникумүүдэй бүлэгтэ хэлхээ холбооной электротехникумэй басагад, түмэр замай техникумэй хүбүүд эрхимлэhэн байгаа. Лесотехническэ ба индустриальна техникумүүдэй түлөөлэгшэд хүбүүдэй дундаhaa шанда хүртөө.

Үйлэдбэриин коллективүүд соohoo Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ Андрей Цыдыпов түрүүлэн фиништэ хүрэжэ ерэбэ. «Электромашина» заводой, локомотивна депогой командануд удаадахи hууринуудые эзэлhэн байха юм. Эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй хамтаараа урилдаhан коллективүүд соohoo прибор бүтээлгын нэгэдэлэй хүдэлмэришэд шалгарба.

Дээдэ hургуулинуудай командануудай хоорондын шанга тэмсэл болоо. Багшанарай институдай студентнэр илаhан байгаа. Хүдөө ажахын институдай түлөөлэгшэд хоёрдохи hуури эзэлбэ.

Спортивна клубуудай бүлэгтэ Зүүн Сибириин технологическа институдай 4-дэхи курсын студентка Татьяна Калмыкова түрүүлэн фиништэ ерэжэ, эгээл үндэр үрэ дүн туйлаба — 31 минута 37 секунда. Авиационно заводой «Забайкалец» гэжэ спортклубай команда хоёрдохи hуурида гараа.

Эгээл түрүүшын шатада бултанhaa hайн саг харуулhан БГПИ-гэй студент, спортын мастер Александр Медведевтэ, хэлхээ холбооной электротехникумэй hурагша Татьяна Кривоцековада республикын Гүрэнэй спортын комитедэй шангууд барюулагдаба.

Илагшад «Правда Бурятии» газетын кубогуудаар, дипломуудаар, Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаба. Зүүн Сибириин технологическа институдай, түмэр замай техникумэй, 65-дахи hургуулиин командануд КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын хрустальна кубогта хүртэhэн байха юм.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Правда Бурятии» газетын редакторай орлогшо Д. Г. Санжиев илагшадта шан барюулжа байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ» ТИРАЖ

«45-haa 6-ень таахa» ба «36-haa 5-ень таахa» «Спортлотонуудай» 1986 оной октябриин 5-да үнгэргэгдэhэн 40-дэхи тираж.

«45-haa 6-ень таахa»: 2—биатлон, 4—бокс, 8—велоспорт трек, 10—уhан дээрэ бүмбэгоор наадалга, 36—уран hайханай гимнастика. 44 —шатар.

«36-haa 5-ень таахa»: 2—биатлон, 3—бобслей, 11—волейбол, 15—байдарка ба каноэгээр hэлүүрдэлгэ, 28—мэргэн буудалга. [ТАСС].

Сэнхир экран

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Время. 9.45—«Хүхюун стартнууд». 10.30 — «Тетя Маруся»—уран hайханай фильм. 2-дохи сери. 11.35 — Ф. Ахметовэй зохёолнуудай концерт. 12.10 — «Объектив». 12.40 — Шэнэ hонин. (12.45 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.25—Кубаниин хизаарай дуунууд. **Улаан-Үдэ.** 17.00 —«Мумие—легенды и действительность»—киноочерк. 17.20—Шэнэ hонин (буряадаар). 17.35—«Талын галнууд»— тележурнал (буряадаар). **Москва.** 18.05 — «Приключения Толи Клюквина» — уран hайханай фильм. **Улаан-Үдэ.** 19.15—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. **Москва.** 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00—КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар Саратовска областиин партийна болон совет эмхи зургаануудай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай. 20.40 — Уран hайханай богони фильмүүд. 22.00—Время. 22.35 —Композитор А. Долуханянай зохёолнуудhaa концерт. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 17.00 — «Ород хэлэн». 17.30 — Ленинградай Гүрэнэй концертнэ оркестр наадаха. **Улаан-Үдэ.** 18.05—Түрэл газар дайда. 18.45—«Манай хото — манай гэр». Гэрнүүдые үбэлдэ бэлдэлгэдэ домоуправлениинүүдэй болон хотын хүн зоной хабаадалга тухай. **Москва.** 19.15 —«Хани харилсаан». **Улаан-Үдэ.** 19.45—Киноочерк. 20.05 — Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, СССР-эй летчик-космонавт Н. Н. Рукавишниковтай уулзалга. **Москва.** 21.00—«Амгалан нойрсогты, багашуул!» 21.20—«Дуун-86». 22.00—Время. 22.35—«Всего одна жизнь» — уран hайханай фильм. 00.05—Баримтата фильм. 00.15—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Москва)—«Торпедо».

футбол

СССР-эй «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда ээлжээтэ уулзалганууд үнгэргэгдэбэ. «Сэлэнгэ» командын футболистнууд үнгэрөөд байhан үе соо хоёр уулзалгада өөрынгөө стадион дээрэ наадаhан байгаа.

Мүрысөөнэй таблицада түрүүшын хоёр hуури эзэлээд ябаhан Тюмениин «Геолог», Омскын «Иртыш» командануд эдэ уулзалгануудые үнгэргэхөөр манайда ерэhэн юм.

«Геологой» футболистнуудтай «Сэлэнгэ» командынхид наадахадаа, уулзалгаяа 0 : 0 гэhэн тоотойгоор түгэсхөө hэн. «Иртышэй» футболистнуудтай үнгэргэгдэhэн наадан стадиондо сугларагшадай дунда hонирхол татаа. Эндэ «Сэлэнгын» футболистнууд наадынай эхилэн сасуу ёhотой гэгшын hайн добтолго эмхидхэжэ, айлшадаа яhала мэгдэхээгээ. Илангаяа Александр Алферов Юрий Кокорин хоёрой сохиhон бүмбэгэ айлшадай вратарь Олег Любельский нилээн мэгдэжэ баряа. Тэрэ шангаар сохигдоhон түрүүшынь бүмбэгэ алдажархёо. Энэ бүмбэгыень сохихо hэдэлгэтэйгээр харайжа ошоhон Сергей Иванов тэрэнээ воротаhaa тээ дээхэнүүр сохижо, миин hалаашаба. Энээнэй удаа минуташье болоогүй байхада Юрий Кокориной эршэтэй шангаар сохиhон бүмбэгэ баhал хиидэ арилшана.

Нааданай түрүүшын хахадай дүүрэтэр айлшадай добтологшод хэдэн удаа hайн добтолго эмхидхэжэ шадаа. Айлшадай добтологшод Александр Дереповский, Александр Черкасов, Григорий Мединский гэгшэд «Сэлэнгынхидэй» хамгаалагшадые хэдэн удаа тухашаруулаа.

Нааданай хоёрдохи хахад. Хоёр командын футболистнууд, илангаяа айлшад добтолхы шэнжэеэ алдаагүй, бүмбэгэ абамсаараал урагшаа тэгүүлхэ юм. Тиигэбэшье «Сэлэнгын» вратарь Юрий Бельмасовай

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Тэжээлээ гамтайгаар гаргашалха — түрүү бэшэг. «КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ түлөө» — мэдээсэлнүүдэй хуудаhан. «Коммунистын жэшээ» — П. Натаевай статья. «Урагшаа дабшаха» — Л. Лабаровагай статья.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Шэнэдхэн хубилгалга — үдэр бүриин ажал хэрэгүүдтэ» — арадай материалнуудые бэелүүлхэ тухай хуудаhан.

Гурбадахи хуудаhанда. Буряадай АССР-эй соёлой дэлмэрилэгшэдэй V съездые угтуулан. «Хүгжэжэ, харил...

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-69-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие—2-35-95. Собственные корреспонденты: п. Баргузин—91-1-44, г. Закаменск—34-33, п. Кырен—91-7-18, г. Северобайкальск—35-73, п. Хоринск—55-6-99.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-00656. Заказ № 232.